

KP
KYRKPRESSEN

TORS DAG 26 NOVEMBER. NR 24/2020

**Kyrkpressen
Lokalt**

KYRKPRESSEN LOKALT

Här hittar du artiklar från de olika regionerna i Svenskfinland samt församlingarnas annonsering.

Helsingfors	sid 3
Borgå – Sibbo – Vanda	sid 7
Åboland-Åland	sid 11
Sydösterbotten	sid 15
Korsholm	sid 19
Pedersöre	sid 23
Mellersta Nyland	sid 27

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av KP. Ansvarig redaktör: Erika Rönngård, erika.ronngard@kyrkpressen.fi, 040 831 6322.

Efterlängtd adventstid

KOLUMN

Helene
Liljeström
är tf kyrkoherde
i Matteus
församling.

ADVENTSLJUSEN ÄR verkligen efterlängtd i år! Novembermörkret ligger tungt över stadens gator och torg. De mörklädda gestalterna som hastar över körbanornas vitrandiga övergångsställen syns knappt fastän gatlyktorna lyser med en liten gloria vid trädtopparna. Jag tänker, där jag sitter vid ratten, att jag borde ha en korg med reflekterande brickor och band att kasta ut genom bilfönstret med en uppmuntrande hälsning: "Jag vill se dig!" "Du är dyrbar!"

SÅ PLOCKAS adventsljusen fram ur vindskamrar och källare. Någon ser över dem och får dem än en gång att lysa upp vårt mörker. I fönstren lyser de till glädje för dem som är hemma i kökets värme, men också till gläd-

je för dem som vandrar förbi. När jag tar mig fram på den regnblanka asfalten tänker jag: "Där finns ett ljus som lyser för mig". Och så orkar jag vidare på min väg.

DET HÄR ÅRET har varit fyllt av väntan, men inte en glad och förväntansfull väntan. Mera en väntan som tär på tålmodet och hoppet. Hur länge ... När kan det bli ... Får vi snart ... Ska vi orka länge till ... Det gick väl på våren men hur ska vi nu ... Hur blir det till jul?

Det blir advent också i år. Kanske en annorlunda advent på många sätt. Men lju-

»Det här året har varit fyllt av väntan, men inte en glad och förväntansfull väntan.«

sen tänds och adventskalendrarna får sin plats åtminstone i barnfamiljerna. De fyra ljusen i adventsljusstaken tänds ett efter ett. En tid av överraskningar, glad förväntan och hopp. Så önskar vi att väntan på julen ska få vara.

VIANPASSAR OSS och gör det som är möjligt, och undrar djupt inom oss om det kan bli advent och jul på riktigt i en så här märklig tid. Någoting får oss ändå att förbereda julen och tända ljusen till glädje för oss själva och varandra. Och ljusen som tänds blir till uppmuntrandande hälsningar. Det var i den mörkaste natt som julens stjärna tändes för att visa vägen. Det var i det farofyllda mörkret därute på ängarna som himlen lystes upp av skenet från änglarna. Det var i det enkla och fattiga stallet som Gud föddes till oss. Han kom med ljuset. Med hoppet. Han kom för att säga "Jag vill se dig" och "Du är dyrbar".

HANKOMMER nu till oss med ljus och hopp.

Hallå där Dag-Ulrik Almqvist!

Han är kantor i Johannes församling och får spela julmusik utan att se sin publik i år.

– **VISST BLIR** det annorlunda, men om man sänder live upplever jag inte att det blir så stor skillnad. Det är svårare att få till livekänslan om man bandar in på förhand – men å andra sidan är ju musiker vana att banda in musik för skivor också, och då ska det ju vara som på riktigt.

Johannes församling kommer att strömma åtminstone adventsgudstjänsten söndagen den 29.11 kl. 12 och De vackraste julsångerna den 16.12 kl. 19 på församlingens Facebooksida.

– **JAG TROR** det har ett värde för församlingsborna att vi kan sända från vår församlings hemkyrka.

ERIKA RÖNNGÅRD

En julgran full av ord

Årets adventskalenderillustratör ville göra en kalender som får människor att längta efter att öppna nästa lucka.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

FOTO: ERIKA GERDEMARK

För bokstavsillustratören Sofie Björkgren-Näse var uppdraget att skapa en adventskalender lite av en dröm som gick i uppfyllelse.

– Jag har själv alltid haft adventskalendrar. Jag tycker om

spänningen inför öppnandet av nästa lucka.

Den spänningen har hon tagit fasta på när hon skapat årets adventskalender.

– Jag ville skapa en kalender som får människor att vilja öppna första luckan – och sedan vilja fortsätta.

Som bokstavsillustratör textar och ritar hon bokstäver och leder också workshops där hon lär ut hur man kommer igång med bokstavsillustration.

Vad är det som gör att du är så fascinerad av bokstäver?

– Jag förstår det inte helt och hållet själv. Men jag minns att en vän som för tio år sedan gick på designskola i Stockholm berättade att de just då höll på med typografi. Det sög till i hjärtat på mig och jag kände att det vill jag också göra. Jag har alltid varit fascinerad av att rita och förstå förhållandet mellan två bokstäver och hur de matchar varandra.

Årets kalender har hon skapat genom att lyfta ett ord per lucka. Innehållet i varje lucka består av två delar – dagens ord på insidan av den öppnade luckan och en kort text som anknyter till ordet.

Rent konkret betyder det att hon jobbat med tre gånger 27 ord, eftersom årets kalender har 27 luckor och eftersom hon även textat orden till de finska och engelska kalendrarna.

Sofie Björkgren-Näse har även skrivit de svenska texterna.

”Mina adventstraditioner är att tända ljus, lyssna på julmusik i folkton, följa en julkalender (jag tycker mycket om Svenska kyrkan i Umeås adventskalender) och öppna en eller flera kalendrar med luckor”, säger Sofie Björkgren-Näse.

Sofie Björkgren-Näse

Bor i Stockholm, kommer ursprungligen från Kronoby i Österbotten.

Bokstavsillustratör som bland annat visar sina alster på instagramkontot @fialottajanssdesign.

– Det har varit fint att bolla med de andra skribenterna. Alla kalendrar har sin egen ton eftersom vi alla lagt in vår personliga stämning i texterna.

Temat för årets kalender är klassiskt i dessa sammanhang: julgran

– Det satte igång min kreativitet. Jag ville hitta ett sätt att närma mig temat som inte var så traditionellt. Men i och med att jag ritar ord har jag inte känt att jag behövt hitta på nya sätt att rita de traditionella bilderna kring jul och advent.

Hon jobbar mycket analogt, tecknar för hand och jobbar sedan vidare med bilderna på dator.

– Jag har fått jobba mycket mer med färg än jag gjort tidigare. För mig har det varit jätteroligt att utgående från något handgjort få jobba fram strukturer och mönster och sånt.

Riv av luckorna!

Hon hoppas att adventskalendern ska kunna sprida lite glädje under en adventstid som ser ut att bli annorlunda i år.

– Tröst och inspiration är väl vad jag hoppas kunna ge. Och så lite av den traditionella ivern att få öppna en lucka varje dag. Egentligen är det så enkelt, det finns inte så mycket psykologi bakom det. Det finns en barnslig iver i det, både för barn och vuxna.

– Kalendern är främst riktad till vuxna, men jag vet att både mina egna barn och mina kompisars barn är fascinerade av bokstäver.

Tanken är också att man ska kunna riva av luckorna och använda dem till något – till exempel som bokmärken eller julgranspynt.

– Det var en tanke med att bokstavsillustrationen är på insidan av luckdörren, då kan man använda dem på flera sätt.

Sofie Björkgren-Näse har också gjort några instruktionsvideor som man kan se på sociala medier om man själv vill testa lettering och bokstavsillustration.

– Det är lite nörderi från mitt håll som jag sedan utvecklat till ett yrke. Det här är något av det roligaste jag vet, så det skulle vara fint om jag kunde inspirera någon annan.

Adventskalendern i din tidning

Adventskalendern delas ut i Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Kyrklätt som en gåva från de lokala församlingarna.

Har din kalender blivit skadad eller kommit bort i posthanteringen? Ring din församling för att få en ny!

På sajterna jul.fi och helsingforsforsamlingar.fi hittar du mer material från årets adventskalender, bland annat färgläggningsskisser och videoinstruktioner för den som själv vill testa bokstavsillustration.

På baksidan av kalendern hittar du en julhälsning från din församling samt ett plock bland jultidens program. Kalendern trycktes innan de nya restriktionerna trädde i kraft och en del av infon har därför hunnit bli inaktuell. Kontrollera den senaste infon på hemsidan.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 27.11–TORSDAG 10.12

Matteus församling

Gudstjänster

Hosianna! Välkommen på online-gudstjänst strömmad direkt från Matteuskyrkan på första advent söndagen 29.11 kl. 10! Kyrkokören medverkar med sång. Varmt välkommen!

Mässa firas online från Matteuskyrkan live kl. 10 även på andra advent 6.12. Mässorna från Matteuskyrkan laddas kl. 12 upp på församlingens Youtube-konto. Mera information på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

På självständighetsdagen: 6.12 firas videogudstjänst även från Östersundom kyrka kl. 12. Uppvakning vid hjältegravarna kl. 13. Uppvakning vid hjältegravarna även vid Vilans kapell på Brändö begravningsplats kl. 13.

Barn och familjer

Musiklek: tisdagar kl. 10 (1–4 år) och kl. 11 (0–1 år) i Matteuskyrkan. Vi sjunger en halv timme och efteråt finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe. Ingen förhandsanmälan krävs! Ledare: Daniela Stömsholm, kontakt 050-5967769 eller daniela.stromsholm@evl.fi.

Behöver du barnvaktshjälp?

Anställ Matteus pålitliga barnvakter som gått hjälpsutbildningen i församlingen då du behöver gå till butiken eller bara behöver någon som underhåller barnen en stund. Kontakta Matteus församlings kansli via (09) 2340 7300 eller matteus.fors@evl.fi.

Öppet hus: för skolelever i årskurs 3–6 tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, spel, lek, pyssel, körsång och trevlig samvaro tillsammans med församlingens musikledare Daniela Strömsholm och familjearbetsledare Catarina Bärlund-Palm. Mera information catarina.barlund-palm@evl.fi eller 050-380 3936

Vuxenverksamhet

Stickklubben: samlas i Matteuskyrkan torsdagen 3.12 kl. 11–13. Kom med och sticka sockor åt församlingens yngsta medlemmar eller pyssla med annat handarbete i trevligt umgänge. Välkommen med!

MATTEUS Första advent

Hosianna!

Välkommen på online-gudstjänst strömmad direkt från Matteuskyrkan på första advent söndagen 29.11 kl. 10! Kyrkokören medverkar med sång.

Mässorna från Matteuskyrkan laddas kl. 12 upp på församlingens Youtube-konto. Mera information på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Efter halv sex: i Matteuskyrkans Olavussal torsdagen 26.11 kl. 17.30. Kvällens tema är Gränser i relationer och kvällen leds av familjerådgivarna vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. Separat program för barnen. Ingen anmälan krävs. Välkommen!

Hjälp och stöd

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riita-korpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Öppet ti och to kl. 10–14, Åbohusv. 3, tel. 09-2340 7300.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Olavussalen vän. 1 och Matteussalen vän. 2).

Johannes församling

Gudstjänster

Sammanlyst gudstjänst: första advent, söndag 29.11 kl. 12 i Johanneskyrkan. Gudstjänsten strömmas på församlingens Facebooksida, länk via hemsidan.

Högmässa på självständighetsdagen: söndag 6.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi följer begränsningarna och tar endast emot 20 personer i kyrkan.

Tvåspråkig uppvakning vid hjältegravarna: 6.12 kl. 10.30 på Drumsö.

Gemenskap

Missa inte! Julgröt och musik: tisdag 1.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi inleder med middagsbön i kyrkan. Sedan blir det orgelmusik i en halvtimme.

Eftersom det finns en gräns på 20 personer i kyrkan finns det möjlighet för två olika orgeltillfällen – kl. 12 och kl. 13. Från 12.30 serveras risgrönsgröt, glögg och pepparkakor i parken utanför kyrkan. Till förmån för missionsverksamheten säljs egenstöpta adventsljus och kören Passionärernas nya bok om bullar. Både ljusen och boken kostar 10€, ta med kontanter.

Barnfamiljer

Familjekväll på nätet: måndagar kl. 17.30 via Google Meet. Under kvällen blir det barnsånger, fritt umgänge, samtal kring ett tema och en kort andakt. Länk och mer information hittar du i Facebook-gruppen Johannes barnverksamhet.

Musiklek: måndagar kl. 10 på Heikasvägen 7, Drumsö, för 0–3-åringar tillsammans med en vuxen. Start 23.11.

Babyrytmik: tisdagar kl. 10–12 i körsalen, Högbergsgårdens 2 vån. (Högbergsgatan 10E) tillsammans med en vuxen. Sångstund för de yngre barnen (2–8 mån) kl. 10 och för de äldre barnen (8–12 mån) kl. 11. Start 24.11.

Musiklek: tisdagar kl. 13.30 i Bokvillan för 0–3-åringar tillsammans med en vuxen. Start 24.11.

Babyrytmik: fredagar kl. 10 i körsalen, Högbergsgårdens 2 vån. för ca 2–8 mån tillsammans med en vuxen. Start 27.11.

Musiklek: fredagar kl. 11 i körsalen, Högbergsgårdens 2 vån. för 1–3-åringar tillsammans med en vuxen (mindre syskon kan följa med). Start 27.11.

Observera att det är fasta anmälningar till alla grupper med max 7 vuxna per grupp för att öka coronatrygghet. Fråga gärna om det finns lediga platser, om möjligt kan en ny grupp bildas. Förfrågningar: heidi.aberg@evl.fi. Anmälningar till gruppen på Drumsö riktar till Alma Nykvist (alma.nykvist@evl.fi).

Vi tar hand om varandra!

Restriktionerna skärptes samma dag som den här tidningen gick i tryck. Det innebär att en del av informationen i annonseringen kan vara inaktuell. Har du frågor om församlingens verksamhet – vad som ordnas, vad som strömmas, hur man gör för att delta? Kontakta församlingen, de kan ge dig aktuell information. Du kan också ta kontakt med din församling om du känner att du behöver prata med någon.

Ring församlingarnas jourande präster ifall något tynger dig! Du når dem på numret 09 2340 9001 (på finska: 09 2340 9000) mellan kl. 9–21.

Du kan också ta kontakt med kyrkans samtalstjänst som svarar både på telefonsamtal och chat.

Också Kampens kapell på Narinken är öppet och kapellets anställda lyssnar och diskuterar gärna med dig. Kapellet är öppet kl. 10–18 varje dag.

På församlingarnas hemsidor hittar du kontaktuppgifter till de anställda i din hemförsamling.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. En halvtimme orgelmusik.

Five O'Clock Christmas Organ: onsdagar kl. 17 i Johanneskyrkan. Kom och njut av en halvtimme orgelmusik med advents- och jultema. Gratis inträde!

Ungdomar & unga vuxna

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord – nytt avsnitt varannan vecka. Följ oss på @typlivetpodden på Instagram för uppdatering om när nya avsnitt släpps. Finns där poddar finns!

Följ @johannesungdom på Instagram för att få veta vad som är på gång inom ungdomsarbetet. Du kan även kontakta våra ungdomsarbetsledare Ninni och Chrisu, kontaktuppgifter finns på hemsidan.

Vi finns här!

Behöver du någon att prata med? Medarbetarnas kontaktuppgifter finns på hemsidan, tveka inte att ta kontakt.

JOHANNES FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to kl. 10–14, on kl. 13–17 och fr kl. 9–13. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänst och gemenskap

Traditionell gudstjänst: 6.12 och 15.12 kl. 10 i Petruskyrkan. Gudstjänsten streamas, 15 pers. är välkomna på plats.

Streamad Puls-gudstjänst: 6.12 och 15.12 i Petruskyrkan kl. 15.30. Följ med digitalt, ingen gudstjänst på plats.

Petrusmessa på första advent: 29.11 kl. 15 streamad Petrusmessa från Petruskyrkan. P.g.a. det rådande läget är det ingen Petrusmessa på

plats. Fira första advent tillsammans med hela församlingen digitalt.

Barnfamiljer

Petrus Kidz på Facebook: I Facebook-gruppen kan du följa med vad som händer i Petrus församling för barn och familjer.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 8.12 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Obs! Ny plats. Pekka Reinikainen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Sänds digitalt via Petrus facebook. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan.

Rotad i Ordet: 7.12 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Henrik Perret: Krubban, korset och kronan. Kvällen streamas via Petrus facebook.

Evenemang

Petra-frukost: 28.11 kl. 10–12 i Petruskyrkans övre sal. En skön frukost för alla kvinnor! Bli inspirerad av Anne Koivula som delar sina tankar om mod i livet. Hur ser ett modigt liv ut? Mod och Gud – hur hänger de ihop?

Retreat på Snoan: Välkommen med på retreat på retreatgården Snoan i Lappvik den 22–24.1.21. I programmet ingår morgonmessa, tideböner, meditationer, vägledning

och egen tid för promenader och vila. Ankomst kl. 17–18 på fredag och avfärd kl. 15 på söndag. Antalet deltagare är begränsat, 8 pers., så anmäl dig gärna i god tid, senast 11.1 till Petrus kansli. Pris. 150€ (logi, mat och program). Medverkande är Camilla Norkko, Johannes Westö och Caroline Sandström. Mer information på Petrus hemsida eller av Caroline Sandström, e-post: carolinezsandstrom@gmail.com, tel 050-336 41 33.

Körer

Lovsångsgruppen: 8.12 kl. 18. Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack-kvällarna kl. 19 samma kväll. Munksnäs kyrkas församlingssal.

Petrus Vokalensemble: Varannan onsdag kl. 19 i Petruskyrkan. För dig som sjungit tidigare i kör. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kontakt: Peter Hilli

Online

Välkommen med online: Du kan följa med i online Puls-gudstjänst sö kl. 15.30 eller vara med i Förbön och Tack förbönsgudstjänsten varannan ti kl. 19, båda via Petrus facebook. Kolla även in Podcasten Petruspodden på Spotify och Podbean.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Vänner på köpet

Att ta kontakt med sina grannar kan ge både trygghet och vänner.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

– Vi tror att det är respektfullt att lämna andra människor i fred här i Finland, men de flesta blir jättegglada när man hälsar på dem, säger **Pirjo Liukkonen**.

När **Joanna Lindén-Montes** flyttade in i samma hus som Liukkonen i Rönnebacka, var det självklart att hon skulle hälsa och prata en stund.

– För mig å andra sidan var det härligt att få möta en glad och social Pirjo i huset. Det är särskilt viktigt att bli välkommen när man är nyinflyttad, säger Lindén-Montes som tycker vänskapen ökat känslan av både gemenskap och trygghet, lite mer småstadsliv mitt i en stor stad.

En del grannar känns kanske reserverade och rentav förvånade när man hälsar på dem för första gången.

– Prata om vädret, det behöver inte vara konstigare än så. Så småningom kan ni också tala om annat, säger Liukkonen.

Hon har också brukat skicka julkort till sina grannar, ibland har hon bakat några kanelbullar extra för att kunna ge åt någon i samma trappa.

– Man måste inte bli bästis med alla samtidigt som du aldrig kan veta vart en ny vänskap leder. Jag har vänner från flera av mina tidigare adresser som jag fortfarande umgås med. Tack vare Joanna har jag också börjat använda svenska mera privat och inte bara på jobbet.

Lapp i trappan

På sista sidan i den här tidningen finns en kupong som var och en kan klippa ut och hänga upp i sin egen trappa eller på husbolagets anslagstavla. Det handlar om att erbjuda hjälp åt sina grannar.

Skulle du kunna tänka dig att hänga upp en lapp där du bor?

– Ja, det tror jag. En gång satte mina grannar in en lapp genom min postlucka där de erbjöd sig att handla åt mig eftersom min pojke var sjuk. Jag blev otroligt glad över er-

»Kanske är det en liten sak för dig att stanna och prata med grannen, men det kan vara dagens bästa stund för honom eller henne.«

Joanna Lindén-Montes och Pirjo Liukkonen lärde känna varandra när de bodde i samma hus i Rönnebacka. I början talade de mest finska men vänskapen har också hjälpt Pirjo att tala mera svenska i vardagen.

bjudandet. Även om jag inte behöver hjälp i stunden så är det en stor trygghet att veta att någon finns där ifall läget försämras, säger Liukkonen.

Joanna Lindén-Montes tyckte det var fint att bli välkommen av Pirjo Liukkonen när hon flyttade in.

Joanna Lindén-Montes tipsar om husgrupper på sociala medier. Många husbolag har en gemensam Whatsapp- eller Facebookgrupp.

– Ofta skriver människor om praktiska saker i grupperna men vi kunde bli bättre på att också skapa gemenskap där, säger hon.

Som värdledig är hon medveten om att hon har mer tid och möjlighet än vanligt att stanna upp och umgås med människor i närmiljön. Samtidigt är tid bland det finaste vi kan ge åt varandra.

– Man är rädd att fördjupa sitt engagemang i olika saker för att det tar tid. Men vill vi se varandra kan vi inte springa förbi hela tiden. Kanske är det en liten sak för dig att stanna och prata med grannen, men det kan vara dagens bästa stund för honom eller henne.

Julfrid med färgläggning

ÅR 2020 blev mer annorlunda än någonsin vi kunnat ana. Också julen har en förmåga att avvika från våra förväntningar. Vissa jular pryder vi granen under sång och glädje, andra är tyngs kvistarna av bekymmer eller sorg. Som tur finns julen inte i omständigheterna utan i budskapet: En Frälsare har blivit oss född! Därför behöver inget i livet varken poleras, botas eller döljas inför den här festen.

Med den här färgläggningsbilden kan du lugna ner

dig mitt i julbestyren. Bilden hör ihop med församlingarnas julkalender som du får med denna tidning. Varje söndag har en egen färgläggningsbild som du hittar på adressen www.jul.fi. Du kan skriva ut en bild i veckan eller alla på en gång.

Ta gärna en bild av ditt konstverk och posta bilden i sociala medier och tagga oss #kyrkanihelsingfors. Varje vecka lottar vi ut små priser bland alla deltagare.

Bilder: Fia Lotta Jansson Design, 2020.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer varannan vecka. Ansvarig redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, 040 831 6788.

Claus Ståhlberg säger att han knappast hade jobbat som präst i dag om han stött på bestämda åsikter om hur han måste tro. FOTO: PRIVAT

Resonera i stället för att klandra

Claus Ståhlberg pratar gärna om tro och vetenskap med konfirmander. – Vetenskapen består av en hel drös med religiösa människor.

TEXT: ULRIKA HANSSON

BORGÅ Claus Ståhlberg ville bli biolog, men gick in för teologi. I dag är han församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Sitt starkaste minne av tro har han fått från sin farmor och farfar som läste aftonbön med honom.

– Men om jag hade mött ett ”Så här måste du tro!” skulle jag antagligen inte jobba med det jag gör i dag.

Vetenskap och religion har inte alltid passat smidigt ihop för honom när han växte upp, exempelvis det här med skapelsen och de sex dagarna.

– Jag brukar jämföra för ungdomar

med att det inte är samma sak att läsa skönlitteratur som vetenskaplig text. Hundra centimeter är en meter, det finns inget djup i det. Dikt har vi för att väcka tankar och känslor.

I och med att han själv grubblat har han förståelse för andra.

– Jag är ibland allergisk om en troende slår hårt mot någon som försöker förstå sig på en religiös tanke. Resonera och diskutera hellre!

Han har skapat eget konfirmandmaterial om religion och vetenskap.

– Min poäng är att försöka visa på att kristendom och vetenskap inte går

emot varandra, utan att de försöker svara på lite olika saker.

– Religion är inte bara ett sätt att se på världen, utan handlar om hur man ser på sig själv och sin vandring i livet. Därför måste vi vara förstående mot varandra.

Han lyfter gärna fram konkreta exempel i undervisningen.

– Vetenskapen består även av en hel drös med religiösa människor. Francis Collins till exempel, som undersökte DNA för att se hur människan är uppbyggd, växte upp som ateist. Senare gav han ut boken *Language of God* och är en av de mest framstående kristna vetenskapsmännen i USA.

– Och bakom Big Bang-teorin finns prästen Georges Lemaitre, som blev kritiserad av andra vetenskapsmän. Det låter ju lite som Moseboken, att allt skulle ha fått sin början vid en viss punkt. Numera är det en teori man står bakom.

En undersökning bland veten-

skapsmän i USA 2009 visar på en stor andel troende.

– 51 procent har en tro, 33 procent uttryckligen på Gud och 18 procent på en mer ospecifik högre makt.

Ungdomar med frågor

Konfirmander ställer ibland tillspetsade frågor och är skeptiska till tro.

– Det är bättre att vara öppen och ta den diskussionen, visa att deras fråga inte är något nytt som kommer att kullkasta kyrkan.

En del har kanske också fördomar om ignoranta troende.

– Ned Flanders, den kristna grannen i *The Simpsons* dricker saft och tycker att allt är fint. Jag vill i stället visa på att tron finns med överallt, i glädje, i sorg och död. Kristendomen innebär inte att allt är bra. Men vi har en grundtrygghet och ett hopp i Gud. Det är också det som gör oss starka så att vi kan gå in i sådana här diskussioner.

»Det finns bland annat en präst bakom Big bang-teorin.«

Mer info om undersökningen om tro bland vetenskapsmän hittas på: <https://www.pewforum.org/2009/11/05/scientists-and-belief/>

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 29.11 kl. 10: Gudstjänst Lappträsk kyrka
kl. 13: Första advent för alla åldrar i Lovisa kyrka
kl. 16: Gudstjänst i Strömfors kyrka
Sö 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lovisa kapell
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Pernå kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Strömfors kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Sävträsk kapell
kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lappträsk kyrka.
Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

BORGÅ

Vi bryr oss om varandra. Från och med nu tar vi med oss munskydd och använder dem vid alla evenemang. Gäller inte barnen och verksamhet utomhus med säkerhetsavstånd.
To 26.11 kl. 18: Bibeljakterna återupptas i församlingshemmets stora sal. Erik Vikström presenterar sin bok "Jag Johannes". Uppenbarelseboken berättad i dag. Förlaget ViBoSa representeras av prostens Boris Salo som presenterar sin nya bok Välsignade samtal. Böckerna kan köpas för 20 € var. Munskydd används och avstånd iakttas.

FR 27.11 KL. 18.30: De vackraste julsångerna, S:t Olofs kapell, Pellinge
SÖ 29.11 KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, 1 advent. Strömmas via länk på www.domkyrkan.fi
MÅ 30. 11 KL. 9.15-11: Familjeträff i Domprostgården. Vi bjuder på saft och kex.
KL. 13: Sjömansmissionen samlas i Café Ankaret
TI 1.12.11 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet
TO 3.12 KL. 17: Missionens julfest i Finska församlingshemmets sal, Lundagatan 5. Anmälningar till Sanna Lindström e-post: susanna.lindstrom@evl.fi, tfn 040 528 6577.
FR 4.12 KL. 18: De vackraste julsångerna, Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka
Fr 4.12 KL. 18: Somnium Ensemble julkonsert "Unelmien joulu" i Domkyrkan, Tatu Erkkilä, dir. Fritt inträde, program 10 euro. somniumensemble.fi/konsertit. Ca. 100 personer som publik.
SÖ 6.12 KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan på Självständighetsdagen
TI 8.12.11 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet

JULSÅNGER

Vi sjunger De vackraste julsångerna!

Kom med och sjung De vackraste julsångerna och ge den bästa av julgävor. Din gåva kan förändra livet för ett barn.

På **fredag 27.11** inleds De vackraste julsångerna på **Pellinge** i S:t Olofs kapell **kl. 18.30**. Medverkande är församlingsspastor Andreas Lundgren och kantor Reidar Tollander. Efteråt är det glöggservering utanför kapellet.

Följande sångstund är **fredag 4.12 kl. 18** i **Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka** med församlingsspastor Claus Ståhlberg och kantor Eric-Olof Söderström.

Tisdag 8.12 kl. 18 sjungs det i **Svenskaborg på Vessö** med Andreas Lundgren och kantor Anne Hätönen.

Onsdag 9.12 kl.18 sjunger vi **utomhus vid Sjötorp på Kråkö** med församlingsspastor Elefteria Apostolidou och Eric-Olof Söderström.

TI 8.12 KL. 18: De vackraste julsångerna, Svenskaborg, Vessö

ON 9.12 KL.18: De vackraste julsångerna, utomhus vid Sjötorp, Kråkö

TO 10.12 KL. 17.30: De vackraste julsångerna, Folkets hus, Tolkis.

Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlingens hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi

På grund av covid-19-epidemin begränsas antalet deltagare under offentliga tillställningar till högst 20 personer: viken gäller alla gudstjänster och evenemang. En del av våra gudstjänster och evenemang kommer att strömmas på nätet, du hittar dem på Youtubekanalerna Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo. Följ med informationen på församlingens hemsida.

Vi firar pensionärsjulfest på distans i år: En video publiceras på våra kanaler den 16.12. För att du ska komma i stämning vill vi gärna glädja dig inför den med en liten

derström. Luciatåg i samarbete med Kråkö bygdeförening besöker kvällen. Glöggservering. OBS! Ta med fick- eller pannlampa

På **torsdag 10.12 kl. 17.30** sjungs det i **Folkets hus i Tolkis** där församlingsspastorn Elefteria Apostolidou och kantor Reidar Tollander medverkar.

Kvällen före julafton **23.12 kl. 17 och kl. 19** sjunger vi på **kyrkbacken utomhus vid Borgå domkyrka**. Medverkande är kaplan Hanna Eisentraut-Söderström, kantorerna Eric-Olof Söderström, Reidar Tollander och Brassotrio PLP.

Här finns uppgifter om hur du lätt kan ge din gåva till de barn som behöver den mest:

Via telefon: Sänd ett SMS med texten JUL18 (18 €), JUL36 (36 €) eller JUL42 (42 €) till numret 16155.

Via MobilePay på numret 61408.

Via bankkonto FI38 8000 1400 1611 30.

Märk gåvan med: JUL2020.

hälsning från församlingen. Kom och hämta hembakta pepparkakor från Pastorskansliet 7-9.12 kl. 9-12 eller från Söderkulla kyrka 10-11.12 kl. 13-16.

Fr 27.11 kl. 15: Bokpresentation i Kyrkoby församlingshem. Emeritusbiskop Erik Vikström presenterar sin nyutkomna bok Jag, Johannes. Uppenbarelseboken berättad i dag och Boris Salo sin nya bok Välsignade samtal.

Fr 27.11 kl. 20: Som en bön. Meditativ andakt med musikalisk improvisation, ljuseffekter, bön och texter i Sibbo kyrka. Medverkande: Niklas Mansner gitarr, Lauri Palin orgel, Patrik Frisk piano, Milja Westerlund textläsning, Johnny Aspelin ljus och projicering.

Sö 29.11 kl. 13: Festmässa på första advent i Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar. Gudstjänsten strömmas på nätet.

On 2.12 kl. 12: Musikandakt i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Sinikka Stöckell, Patrik Frisk.

Fr 4.12 kl. 19: Vålgörenhetskonsert med a capella-gruppen Four By Four i Söderkulla kyrka. Fullbokad. Konserten strömmas på nätet.

Lö 5.12 kl. 13: Missionsbasar i Norra Paipis bykyrka.

BORGÅ Missionen

Dags för julfest!

På torsdag **3.12 kl. 17** ordnas Missionens julfest i Finska församlingshemmets sal, Lundagatan 5.

Anmälningar till Sanna Lindström e-post: susanna.lindstrom@evl.fi, tfn 040 528 6577. Välkomna!

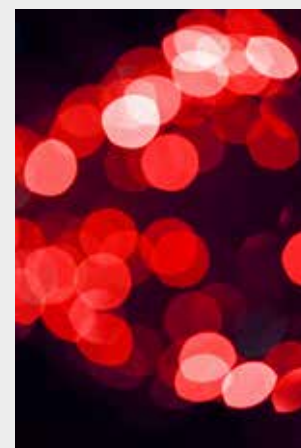

SIBBO Meditativt

Andakt med musik och ljuseffekter

Varmt välkommen till andakten "Som en bön" på fredag **27.11 kl. 20**. Meditativ andakt med musikalisk improvisation, ljuseffekter, bön och texter i Sibbo kyrka.

Medverkande: Niklas Mansner gitarr, Lauri Palin orgel, Patrik Frisk piano, Milja Westerlund textläsning, Johnny Aspelin ljus och projicering.

Ordnas coronasäkert och delvis utomhus om vädret tillåter.

Sö 6.12 kl. 11: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen i Sibbo kyrka. Efter gudstjänsten uppvaktning vid gravarna vid Gamla kyrkan. Busstransport från församlingshemmet till kyrkan kl. 10.30.

Må 7.12 kl. 19: Konsert med sångare från Keravan Mieslaulajat, Järvenpään Mieslaulajat och Runebergskören. Teppo Salakka, dirigent. Fritt inträde, program 10 €.

Ti 8.12. kl. 17.45: Föreläsning för närståendevårdare i församlingshemmet. Tema: Mat som ger kraft. Anmälan till Sara 050-5663691.

To 10.12 kl. 18.00: Kvinnor mitt i livet. Julfest i Nilsasgården. Katja Korpi.

Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

VANDA

SÖ 29.11 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg. - Hosianna! Begränsat antal personer kan närvara. Vi rekommenderar ansiktsskydd.

VANDA Julsånger

Christmas Jazz

Välkommen till Christmas Jazz på måndag **30.11 kl. 19** i Helsing kyrka S:t Lars! Mathias Sandberg på gitarr och Mariah Hortans sång. De bjuder på klassiska julmelodier och traditionella nordiska julsånger.

Inträdet är fritt. Programmet 5 euro till förmån för Finska Missionssällskapets julinsamling. Ett begränsat antal personer kan närvara (max 110 personer).

MÅ 30.11 kl. 19: Christmas Jazz. Mathias Sandberg, gitarr, Mariah Hortans, sång, Helsing kyrka S:t Lars. Klassiska julmelodier och traditionella nordiska julsånger. Fritt inträde, program 5 € till förmån för Finska Missionssällskapets julinsamling. Begränsat antal personer kan närvara.

SÖ 6.12 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen tillsammans med Rekolan srk på självständighetsdagen i Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, B. Ahlroos, A. Ekberg. Efter gudstjänsten uppvaktning vid hjältegravarna invid Helsing kyrka, vid hjältegraven i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.30.

Högmässor från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

Barnverksamheten i klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13 håller paus till nyåret. Mera info: Martin Fagerudd 050 466 1183.

Ungdomskväll onsdagar kl. 18, Bagarstugan, Kurirv. 1. Mera info: jona.granlund@evl.fi

Vanda svenskas julkalender: följ med på vår YouTube kanal.

Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

Obs! Nya restriktioner kan påverka programmet

Restriktionerna på grund av coronaläget har skärpts i huvudstadsregionen, och Nyland rekommenderas följa samma principer. Bland annat begränsas antalet deltagare till 20 personer vid tillställningar med publik. Detta kan påverka församlingarnas verksamhet. För närmare information kan du ringa din församling eller följa med uppgifterna på respektive församlings hemsida.

KOLUMNEN

GUNVOR HADDAS

Jag förvisades till bastubyggnaden

MIN SYSTERDOTTER skulle äntligen hälsa på oss över veckoslutet. Senast hon skulle komma hamnade hon i karantän eftersom en skolkompis hade smittats av corona.

Så kom fredag morgon och jag kommer just upp på mitt kontor då min telefon ringer. Det är en kollega som har tråkiga nyheter. Hen har testat positivt för corona och jag blir uppmanad att testa mig omgående. Vi satt ju mittemot varandra dagen innan i cirka en timme utan munskydd och därför är risken stor att jag smittats eftersom hen fick sin diagnos samma dag.

Vädret var helt underbart och situationen kändes minst sagt absurd när jag gick till testningen. En skön promenad via gamla stan i Borgå, men jag kände mig väldigt olustig. Jag både skämdes och kände mig jätteharmen över att jag varit så korkad att jag inte använt munskydd då vi hade mötet. Dessutom tyckte jag synd om kollegan som hade fått corona.

»Jag både skämdes och kände mig jätteharmen.«

Det blev karantän för säkerhets skull för mig, och svaret på testet skulle komma inom ett par dagar. Sköterskan tröstade mig med att vi alla med största sannolikhet någon gång kommer att drabbas av corona, men att den inte är så svår nu i höst jämfört med vad den var i våras.

ALLT SOM jag hade inbokat för veckoslutet måste avbokas. Min systerdotter måste igen bli besviken och det smärtade mig mest. Jag var tvungen att forskansa mig i vår bastubyggnad här hemma. In i huset ville inte familjen ha mig.

Karantänstiden är slut för denna gång men vi håller basturummet i beredskap för nästa familjemedlem som måste vara i karantän. För samtalet med sköterskan fick mig att tänka om vad gäller coronan: inte om jag blir smittad ut när jag blir smittad.

Vilken tid lever vi i? Nytt för vår generation men inte för mänskligheten.

Gunvor Haddas är informatör i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

En julgran full av ord

Årets adventskalenderillustratör ville göra en kalender som får människor att längta efter att öppna nästa lucka.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD FOTO: ERIKA GERDEMARK

För bokstavsillustratören Sofie Björkgren-Näse var uppdraget att skapa en adventskalender lite av en dröm som gick i uppfyllelse.

– Jag har själv alltid haft adventskalendrar. Jag tycker om spänningen inför öppnandet av nästa lucka.

Den spänningen har hon tagit fasta på när hon skapat årets adventskalender.

– Jag ville skapa en kalender som får människor att vilja öppna första luckan – och sedan vilja fortsätta.

Som bokstavsillustratör textar och ritar hon bokstäver och leder också workshops där hon lär ut hur man kommer igång med bokstavsillustration.

Vad är det som gör att du är så fascinerad av bokstäver?

– Jag förstår det inte helt och hållet själv. Men jag minns att en vän som för tio år sedan gick på designskola i Stockholm berättade att de just då höll på med typografi. Det sög till i hjärtat på mig och jag kände att det vill jag också göra. Jag har alltid varit fascinerad av att rita och förstå förhållandet mellan två bokstäver och hur de matchar varandra.

Årets kalender har hon skapat genom att lyfta ett ord per lucka. Innehållet i varje lucka består av två delar – dagens ord på insidan av den öppnade luckan och en kort text som anknyter till ordet.

Rent konkret betyder det att hon jobbat med tre gånger 27 ord, eftersom årets kalender har 27 luckor och eftersom hon även textat orden till de finska och engelska kalendrarna.

Sofie Björkgren-Näse har även skrivit de svenska texterna.

– Det har varit fint att bolla med de andra skribenterna. Alla kalendrar har sin egen ton eftersom vi alla lagt in vår personliga stämning i texterna.

Sofie Björkgren-Näse

Bor i Stockholm, kommer ursprungligen från Kronoby i Österbotten.

Bokstavsillustratör som bland annat visar sina alster på instagramkontot @fialottajanssodesign.

Temat för årets kalender är klassiskt i dessa sammanhang: julgran

– Det satte igång min kreativitet. Jag ville hitta ett sätt att närma mig temat som inte var så traditionellt. Men i och med att jag ritar ord har jag inte känt att jag behövt hitta på nya sätt att rita de traditionella bilderna kring jul och advent.

Hon jobbar mycket analogt, tecknar för hand och jobbar sedan vidare med bilderna på dator.

– Jag har fått jobba mycket mer med färg än jag gjort tidigare. För mig har det varit jätteroligt att utgående från något handgjort få jobba fram strukturer och mönster och sånt.

Riv av luckorna!

Hon hoppas att adventskalendern ska kunna sprida lite glädje under en adventstid som ser ut att bli anorlunda i år.

– Tröst och inspiration är väl vad jag hoppas kunna ge. Och så lite av den traditionella iveren att få öppna en lucka varje dag. Egentligen är det så enkelt, det finns inte så mycket psykologi bakom det. Det finns en barnlig iver i det, både för barn och vuxna.

– Kalendern är främst riktad till vuxna, men jag vet att både mina egna barn och mina kompisars barn är fascinerade av bokstäver.

Tanken är också att man ska kunna riva av luckorna och använda dem till något – till exempel som bokmärken eller julgranspynt.

”Mina adventstraditioner är att tända ljus, lyssna på julmusik i folkton, följa en julkalender (jag tycker mycket om Svenska kyrkan i Umeås adventskalender) och öppna en eller flera kalendrar med luckor”, säger Sofie Björkgren-Näse.

– Det var en tanke med att bokstavsillustrationen är på insidan av luckdörren, då kan man använda dem på flera sätt.

Sofie Björkgren-Näse har också gjort några instruktionsvideor som man kan se på sociala medier om man själv vill testa lettering och bokstavsillustration.

– Det är lite nöderi från mitt håll som jag sedan utvecklat till ett yrke. Det här är något av det roligaste jag vet, så det skulle vara fint om jag kunde inspirera någon annan.

Adventskalendern i din tidning

Kalendern delas ut i Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Kyrklätt som en gåva från de lokala församlingarna.

Om din kalender blivit skadad eller kommit bort i posten, ring din församling!

På sajterna jul.fi och helsingfors-forsamlingar.fi hittar du bland annat färgläggingsbilder och videoinstruktioner för bokstavsillustration.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer varannan vecka. Ansvarig redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, 040 831 6836

Tuuli Lempa, maken Jukka och döttrarna Siiri och Helmi deltog i familjekvällen som ordnades i församlingen i stället för familjeläget som inhiherades. FOTO: PRIVAT

Omtyckta familjeläger

Tuuli Lempa och hennes familj är trogna deltagare på familjelägen i Åbo svenska församling. Det som lockar är möjligheten att träffa andra barnfamiljer, bra program och andlighet på ett naturligt sätt.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

ÅBO Ett par gånger om året ordnas församlingens familjeläger under ett veckoslut på Senaps lägergård i Kaks-kerta. Ett femtontal barnfamiljer brukar delta i vanliga fall.

– Det är trevligt att umgås med andra barnfamiljer, och barnen har varit jät-teentusiastiska, säger **Tuuli Lempa**.

Familjen består av Tuuli, hennes man Jukka samt flickorna Siiri 7 år och Helmi 5 år. De är finskspråkiga från början, men har bott i Norge. På det viset blev skol- och arbets-

språket svenska.

– Jag tycker de anställda i Åbo svenska församling är jättebra på att skapa program genom att utgå från barnen. Vattenkrig i bastuavdelningen har till exempel varit populärt hos våra flickor, säger hon och skrattar.

– Familjelägen är mycket viktiga. Där har föräldrarna möjlighet att prata med andra föräldrar, och man behöver inte fundera på att laga mat. De senaste åren har över hälften av deltagarfamiljerna varit ensamstående föräld-

raroch barn. Familjelägen har speciellt för dem varit ett tillfälle att träffa föräldrar i samma livssituation, säger ungdomsarbetsledare **Jänna Koivunen**.

Under lägen ordnas också program för vuxna.

– Man brukar bjuda in någon gäst för att föreläsa om något intressant ämne. Och under vårens läger brukar det ordnas lite lyxigt program för mammorna med bastu och fotbad med mera.

Hjälpledare finns också med.

– De kan hjälpa till och passa barnen en stund om man är ensamförälder.

»Vattenkrig har varit populärt.«

Lägergården som ägs av Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet är en modern och vittrappad byggnad med stora fönster. Lägerpriserna är subventionerade så det har inte känts dyrt enligt Tuuli Lempa.

– Och varje familj har eget rum, så det känns nästan som att bo på hotell.

På vilket sätt märker man att det är församlingens läger?

– Andligheten genomsyrar hela läget, vi sjunger till bords, har andakter och en gudstjänst är sista programpunkten på söndag. Men programmet består också av mycket annat.

– Jag upplever inte att man måste vara jättekristen för att delta, men inte heller vara rädd för att folk pratar om Gud.

Finns det möjlighet till ensamtid?

– På kvällarna kan man ta en promenad eller bada bastu. Men om man är introvert kanske man inte vill delta för det är väldigt socialt.

Höstens läger blev tyvärr inhiherat på grund av coronasituationen.

– Våra flickor blev jättebesvikna. Men i stället ordnades en familjekväll i församlingshemmet Aurelia med pyssel och sång.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 29.11 kl. 10: Feshögmässa på första advent i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lidén, Lehtonen. Niklas Ekman, trumpet. Glöggservering ute på kyrkbacken efter högmässan.

On 2.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Pargas kyrka, tillsammans med finska församlingen, Nuotio-Niemi, Kopperoinen, Satomaa. Efter gudstjänsten ordnas församlingens traditionella basar med försäljningsstånd utomhus vid församlingshemmet.

On 9.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka.

Nagu kapellförsamling:

Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första advent i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin. Kyrkkaffe i församlingshemmet efter högmässan.

Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 29.11 kl. 15: Familjegudstjänst på första advent i Korpo kyrka, Killström, Granlund. Efter gudstjänsten pyssel och pepparkaksbak i församlingshemmet.

Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första advent i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 29.11 kl. 13: Gudstjänst på första advent i Iniö församlingshem, Meriluoto. Efter gudstjänsten grötservering.

Sö 6.12 kl. 13: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 29.11:

- **kl 11.15:** Gudstjänstgruppens möte, sakristian. Gudstjänstgrupp: Hjälpredare.

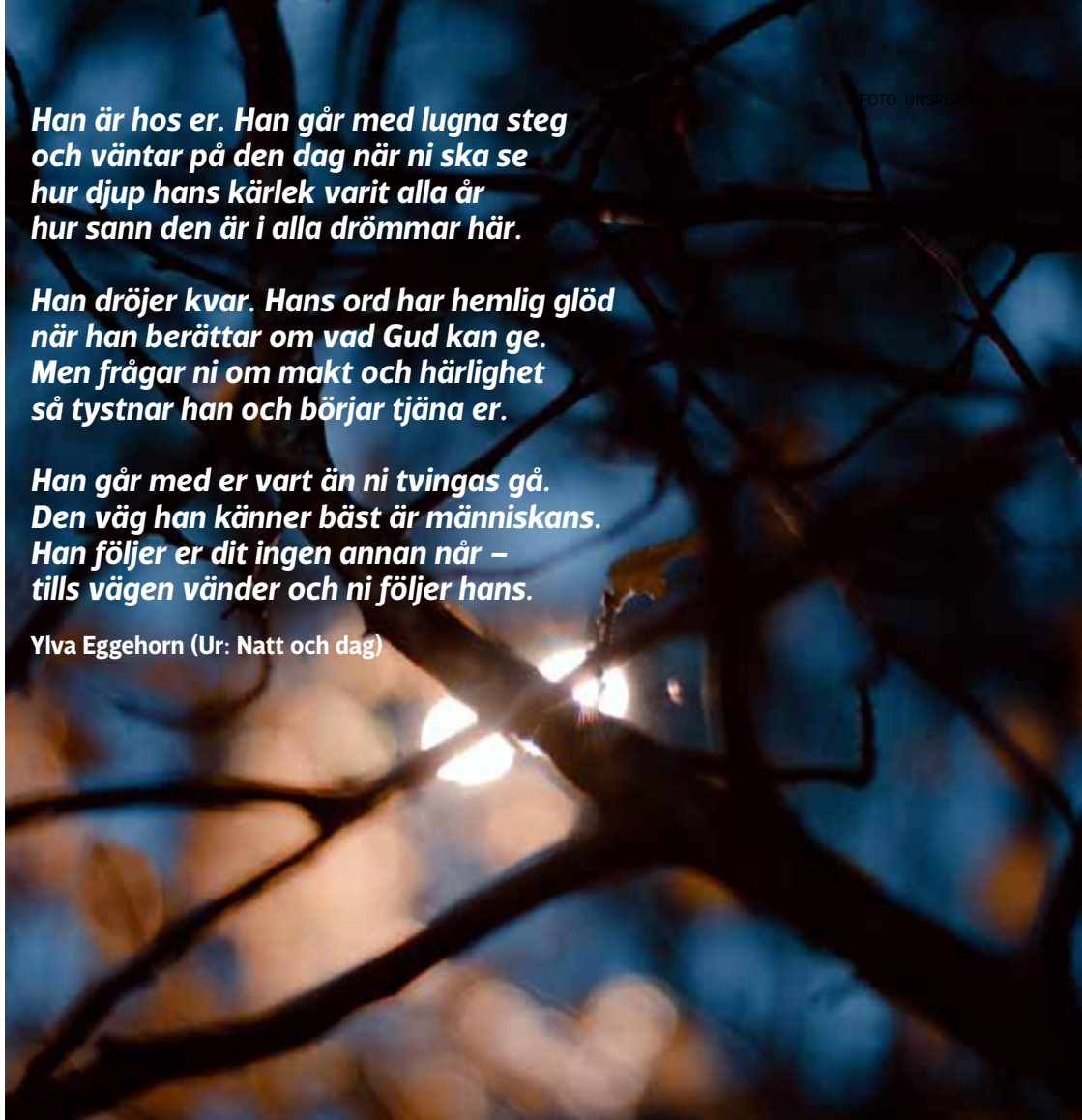
- **kl 12:** Feshögmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Bäck (lit), Danielsson. Kaplansinstallation och välsignelse av medarbetare och nya hjälpredare. Hjälpredare medverkar som gudstjänstgrupp och Sandra Herrmans (trumpet) medverkar. Barnhörna. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.

Han är hos er. Han går med lugna steg och väntar på den dag när ni ska se hur djup hans kärlek varit alla år hur sann den är i alla drömmar här.

Han dröjer kvar. Hans ord har hemlig glöd när han berättar om vad Gud kan ge. Men frågar ni om makt och härlighet så tystnar han och börjar tjäna er.

Han går med er vart än ni tvingas gå. Den väg han känner bäst är människans. Han följer er dit ingen annan når – tills vägen vänder och ni följer hans.

Ylva Eggehorn (Ur: Natt och dag)

- **kl 14:** Festgudstjänst för stora och små, Domkyrkan. Koivunen och Björkgren Vikström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. ÅSFs barnkör och dagklubbarn medverkar (dir. Sofia Liljeström). Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.

ti 1.12:

- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 2.12:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Tage Kurtén "Bikt och förlåtelse". Anmälan 1.12 kl 9-11 per tfn 040-3417460.

to 3.12 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.

lö 5.12 kl 15: Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 1.12 till gunilla.lund-kvist@evl.fi.

sö 6.12:

- **kl 11.15:** Gudstjänstgruppens möte, sakristian.

Gudstjänstgrupp: Ester.

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Rolf Steffansson från Finska Missionssällskapet (pred), Liljeström (lit),

MARIEHAMN Julstämning

Julpyssel på Villa Carita!

Torsdagen den **26 november kl. 14-20** fyller vi Villa Carita, Ålandsvägen 45, med julstämning. Kom och gör din egen krans, julkort eller juldekorationer.

Vi har verktyg och material som är naturmaterial eller återanvänt. Ta gärna med eget material för att pynta din krans. OBS! I dessa coronatider har vi slopat pepparkaksbakningen och serveringen. Om du behöver vänta en stund för att få pyssla med det du vill – då beror det på att säkerhetsavstånd behöver hållas.

JOMALA Syföreningen

Basar med fika och lotteri

Välkommen på basar på självständighetsdagen **6.12 kl. 12.30-15** i Olofsgården.

Syföreningarnas ordnar sin årliga basar till förmån för församlingens missionsprojekt.

Fika och lotteri!

VÄSTÅBOLAND Utomhus

Annorlunda basar i år

Pargas församlingsdistrikt i Väståbolands svenska församling ordnar traditionellt sin välgörenhetsbasar på **självständighetsdagen kl. 12** efter gudstjänsten. Vanligtvis ordnas basaren i Pargas församlingshem, men under rådande omständigheter ställs försäljningsborden upp utomhus intill församlingshemmet. Det blir en basar i mindre format än vanligt, men alla är lika varmt välkomna ändå – men ändå så att vi undviker trängsel!

Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.

ti 8.12:

- kl 14.30: Ungdomshålan, Aurelia.
- kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 9.12:

- kl 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- kl 12: Frukostklubben, Kåren. Inhiberat.
- kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia. Anmälan 8.12 kl 9-11 per tel. 040-3417460
- kl 17.30: Träff för frivilliga inom flyktingarbetet, Aurelia.
- kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

to 10.12:

- kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.
- kl 11.30: Knattekyrka, Aurelia. Björkgren, Danielsson.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Mässor och andakter

Gudstjänster och andakter firas i kyrkan: om inte annat anges. Församlingens gudstjänster streamas också på församlingens Facebook-sida.

Fre 27.11: Kvällsmässa kl 18

Sön 29.11: Festmässa för alla åldrar kl. 11. Församlingens barnkörer och kyrkokören medverkar.

Sön 6.12: Högmässa. Damensemblen Laudamus medverkar i mässan. Efteråt basar på Olofsgården.

Barnkörer med Fredrik Erlandsson

Tonikan: åk 1-2, tis kl 13-14

Kvintan: åk 1-4, ons kl 13-14 i Södersunda skola

Dominanten: åk 3-4, tors kl 14-15

Vuxenkörer med Eva-Helena Hansen

Laudamus damensemble: onsdagar 17.30-19 i församlingshemmet

St Olofs kyrkokör: torsdagar kl 18.30-20 i församlingshemmet

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca 0-3, tors kl 9-11, Fredrik Erlandsson.

Tisdagsklubben: för åk 1-4 tis kl 18-19.30, kontakta Sonja Winé.

Ungdomskören Jomala Joy: (åk 5-9), tors kl 15-16.15, Eva-Helena Hansen.

Ungkväll: fre 27.11 kl. 18 Anmälan via Åland Unga Kyrkas Facebook-evenemang

Övrig verksamhet

Mån 30.11 kl 19 Meditativ sång i gregoriansk stil: varannan måndag i kyrkan, Henrika Lax

Missionssyfoeningen: tis 12.30-14.30, vi träffas sista gången den tisdag 1 december.

Kvällsbön: Ons 9.12 i Jomala kyrka kl. 19.00.

Herrlunch: torsdag 3.12 kl 12 Mat och prat för alla herrar.

Se mera på: jomala.evl.ax eller följ oss på facebook.com/jomalaforsamling

Verksamheten: är i Olofsgården om inte annat anges.

MARIEHAMN

SÖ 29.11 kl. 10: Ortodoxmässa på Margaretagården.

SÖ 29.11 kl. 11: Festhögmässa i S:t Görans kyrka. Mässan livestreamas på församlingens Facebooksida.

SÖ 29.11 kl. 13: Festhögmässa i S:t Görans kyrka.

TO 3.12 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 03.12 kl. 12: Sopplunch på Margaretagården.

SÖ 06.12 kl. 11: Högmässa i S:t Märten kyrka. OBS PLATSEN!

SÖ 06.12 kl. 14: Finskspråkig mässa i S:t Märten kyrka. Suomikuoro medverkar. OBS PLATSEN!

TO 10.12 kl. 11.30: Terminens sista lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 10.12 kl. 12: Terminens sista sopplunch på Margaretagården.

Kyrktaxi: till gudstjänst, tfn 018-19500.

SUND-VÅRDÖ

Fredag 27.11 kl. 12.30: Lunch i Vårdö församlingshem. Frivillig kollekt. Anmälan till pastorskansliet, tfn 018 43930 senast onsdag 25.11.

Söndag 29.11 kl. 11: Gudstjänst i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, barnkören.

Kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, Kati Juntunen.

Tisdag 01.12 kl. 18: Julpyssel för hela familjen i Sunds församlingshem. Kati Juntunen, Lea Hänninen.

Söndag 6.12 kl. 11: Gudstjänst i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, Kati Juntunen. Kyrkkaffe.

Torsdag 10.12 kl. 13: Julfest för pensionärer i Smakbyn. Jultallrik à 10 euro. Smakbyns gravade lax med senapssås och kokt potatis, räkröra, rödbets & äppelsallad, rostbiff, Mickes köttbullar, potatisläda, hemkokt julsinka och till efterrätt kaffe och sockerbagarens julgodis. Julandakt. Julklapp med värde ca 5 euro. Anmälan till Kati, tfn 0457 344 9492 senast måndag 07.12.

KOLUMNEN

Harry Sanfrid Backström

Mörker – och ljus

I SKRIVANDE stund, i mitten av november, är det påtagligt hur korta dagarna är. På morgonen är det ofta halvmörkt en bit in på förmiddagen och på kvällen blir det snabbt mörkt. Men så har vi dagar när solen visar sig, det piggar upp, samtidigt kan vi konstatera att temperaturen för årstiden är hög, plusgrader långt in i november.

På ett sätt kan vi glädjas åt detta att det är varmt ute och att solen skiner. Uppvärmningskostnaderna för olika typer av fastigheter är lägre och vi behöver inte klä oss i tjocka vinterkläder. Samtidigt är vi också, om vi reflekterar kring detta mera på djupet, medvetna om att allt inte är så som det borde vara, sett ur ett globalt perspektiv.

»Jag planterade några äppelträd vid vårt hus.«

KLIMATFÖRÄNDRINGEN SOM vi nu ser effekterna av med accelererande fart är ett faktum, det är obestridligt. Jag planterade några äppelträd vid vårt hus i Österbotten på våren, och för en vecka sedan när jag var där hade äppelträden ännu gröna blad, de hade inte gått till vintervila. De förändringar som sker berör inte endast oss människor, förändringarna innefattar hela vår biologiska omvärld, växter, träd, fåglar, fiskar och landlevande djur av olika slag. Från den minsta organism till stora däggdjur. Det är en komplicerad och noga utformad dynamik, samspel och växelverkan som finns nedlagd i den fantastiska Guds skapelse som vi har blivit satta att förvalta.

I första Mosebok får vi läsa om detta: [...] Gud sade: "Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräldjur som finns på jorden." [...] (1 Mos 1: 26). Vi har fått en viktig uppgift. Har vi lyckats med det uppdrag vi har fått? Men, när mörkret tränger på oss blir också ljuset så väldigt påtagligt när vi är delaktiga i det. Ljuset i denna värld är Jesus Kristus. I evangeliet enligt Johannes läser vi: [...] Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. [...] (Joh 1: 5).

Harry Sanfrid Backström är kyrkoherde i Väst-åbolands svenska församling.

ÅBO Advent

Dubbel hosiannaglädje

På söndagen 29.11 firas det nya kyrkoåret med pompa och ståt och ett mäktigt hosianna i Åbo domkyrka. För att så många som möjligt ska kunna vara med firas i år två gudstjänster: högmässa kl. 12 och festgudstjänst för stora och små kl. 14.

I högmässan kl.12 installeras församlingens nya kaplan Malena Björkgren. Församlingspastorerna Emma Audas och Maria Wikstedt samt församlingens nya hjälpledare välsignas till sina uppdrag.

I festgudstjänsten för stora och små kl. 14 förgyller ÅSFs barnkör gudstjänsten med sång och församlingens dagklubbarn sprider glädje med ljus.

I domkyrkan ryms 250 personer med säkerhetsavstånd. Vi rekommenderar att alla över 15 år bär munskydd. Högmässan kl. 12 strömmas via www.virtuaalikirko.fi.

Biokemisten blev kaplan i Iniö

Jussi Meriluoto forskar i blågröna alger. Men han är också kaplanen som sköter prästuppgifter, umgås med folk i byn, och tömmer musfällor i kyrkan. – Det här är ett konkret samhälle, säger han.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VÄSTÅBOLAND År 1981 började **Jussi Meriluoto** studera vid Åbo Akademi och blev biokemist. Han fördjupade sig i blågröna alger och deras gifter.

– Det är ett typiskt skärgårdstema, konstaterar han.

Skärgården blev sedermera också hans arbetsplats, men då som kaplan.

– Jag hade som pojke ett visst intresse för att jobba i kyrkan.

Barndomsdrömmen blev sann efter studier i teologi vid sidan av jobbet som forskare vid Åbo Akademi. Han är deltidsanställd t.f. kaplan och vistas torsdag till söndag i Iniö församling, som har kring 150 medlemmar. Resten av veckan är han forskare vid Åbo Akademi.

Hur ser en vanlig arbetsdag ut för dig?

– Till den konkreta verksamheten hör förstas gudstjänster och förrättningar. Men jag tycker det är viktigt med informell kontakt så jag rör mig ute i byn och pratar med folk. Jag vill vara en medvandrare i vardagen. Och så hör det till prästens rutiner att be för sin församling, det upplever jag som en seriös uppgift.

Som den enda kyrkligt anställda som regelbundet vistas i Iniö utför han också diverse vaktmästaruppgifter.

– När jag nu senast anlände till Iniö på kvällen 21.40 så var det första jag gjorde att söka mig till kyrkan där jag tömde musfällorna.

Utan frivilliga krafter skulle församlingen ha svårt att klara sig.

– Jag vill tacka församlingsmedlemmarna. De frivilliga insatserna är jätteviktiga för en liten ort. Det kan gälla musikinsatser, dekorerat av kyrkan, textläsning, gravgrävande, klockringning, informationsgång, att öppna kyrkan för turister eller talko på kyrkogården. Det här kunde vara en modell för kyrkan i övriga landet när resurserna minskar.

Praktisk inställning

I Iniö finns en praktisk inställning som han uppskattar.

Jussi Meriluoto (till höger) värnar om den informella kontakten till församlingsmedlemmarna, här en pratstund med Janne Gröning
FOTO: ZORICA SVIRCEV

»De frivilliga insatserna är jätteviktiga på en liten ort.«

– Det är till exempel anhöriga och släktingar som gräver gravar med spadar. En grävmaskin skulle inte få plats på vår kyrkogård.

– Förhållandet till döden är naturligt här. Döden ses som något konkret som hör till. Den inställningen tror jag gäller skärgården i största allmänhet. Och man är också van vid att döden kan komma plötsligt i form av olyckor, när till exempel isarna inte bär.

Under nästa år ska kyrkan i Iniö renoveras.

– Golvet lider av en fuktskada så det måste bytas ut. Uppvärmningssystemet är el, så vi letar efter ett hållbarare alternativ. Och så finns all anledning att förbättra tillgängligheten till kyrkan med ramper för rullstolar och rullatorer.

Gudstjänster och förrättningar måste då ordnas i församlingshemmet och prästgården.

– Och kanske delvis utomhus sommartid.

Inför det nya kyrkoåret har Jussi Meriluoto en önskan som ligger överst.

– Att vi skulle få fler barn till Iniö. Det är ett ständigt förbönsämne att det ska bli fler barnfamiljer här som håller skärgården levande.

En gång i månaden kommer barn- och ungdomsarbetsledare **Mari Nurmi** ut och ordnar församlingens klubb för skolbarnen. Just nu finns det sjutton barn i skolan, inklusive förskolan.

– Varje barn tar jag som en stor gåva och ett bönesvar. Barnen är församlingens ögonsten.

Den konstnärliga vaktmästaren

Han sköter församlingens fastigheter och är med på förrättningar. Vid sidan av jobbet är församlingsmästare Frank Hydén känd för sina realistiska tecknade porträtt, och dopträdet i kyrkan är hans design.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

KORSNÄS Frank Hydén har jobbat som församlingsmästare i Korsnäs församling i drygt två och ett halvt år.

– Jag sköter om fastigheterna och begravningsplatsen, hjälper till under förrättningar som dop och begravingar och under gudstjänster.

Han kommer ursprungligen från Petalax och är egentligen konstnär till utbildningen. Efter gymnasiet studerade han vid Novias konstlinje och sedan till yrkeslärare.

– Det började vid tre års ålder, om inte tidigare, säger han om sitt konstintresse. Jag har en storebror som är sju år äldre, som också sysslar inom det konstnärliga. När jag var liten och såg vad han gjorde väcktes mitt intresse. Jag började tidigt med att teckna.

Han berättar att han vid sidan av församlingsjobbet har diverse konstnärliga projekt på gång. Han riktade från början in sig på realism och har fått rykte om sig som en skicklig porträttecknare.

– Realismen kör jag hårt på än idag. När jag får beställningar är det ofta porträtteckningar.

Varför valde du att börja jobba som församlingsmästare?

– Om man ska livnära sig som konstnär ska man ha väldigt bra kontaktnät eller väldigt mycket tur. Jag ville ha något mer säkert, där jag visste att jag skulle få någon inkomst. Och jag kände under mina yrkeslärarstudier att det inte riktigt var något som lämpade sig för mig.

Han var klar med studierna och sökte jobb när han fick höra om församlingsmästartjänsten i Korsnäs.

– Under studietiden hade jag under sommarlovsmånaderna jobbat som vaktmästare bland annat vid skolorna i Pe-

Frank Hydén gjorde 22 skisser för dopträdet i Korsnäs kyrka. FOTO: JOHAN LUNDÉN

talax och Malax, så jag kände att jag hade en god grund för jobbet. Jag hade även arbetat vid Bergö församling i ett halvår och vikarierat församlingsmästaren i Petalax en handfull gånger, så jag hade åtminstone ett hum om vad arbetstiteln innebar.

Han fick jobbet och flyttade till Korsnäs. Under vintermånaderna arbetar han deltid och delar vaktmästarjobbet med den andra församlingsmästaren, Matias Nylund. Att jobba varannan vecka passar honom perfekt.

– Jag har i princip halva året på mig att fokusera mer på det konstnärliga om jag vill. Just nu håller jag på med en beställning jag tänkt få färdigt till julen.

En porträttbeställning kan ta mellan 30 och 60 timmar att färdigställa, beroende på storleken och om det är en eller flera personer som avbildas.

– Jag är en väldigt detaljinriktad människa. Jag fastnar för enskilda detaljer och kan fördjupa mig ganska mycket i dem.

Frank Hydén har även gjort konst för församlingen. Dopträdet i Korsnäs kyrka – som invigdes i mars – är hans design.

Han fick frågan förra hösten och tog sig an uppgiften.

– Under processen kollade jag runt på andra dopträd som fanns runt om i Österbotten. Jag försökte ta lite inspiration: vilka varianter av träd som fanns och vilka som skulle bli en bra design att ha i kyrkan.

– Jag började skissa olika varianter, tog fram 22 stycken allt som allt. Men jag valde ut de juu bästa och gav dem till kyrkorådet.

Den utvalda designen förverkligades av snickaren Jan-Erik Granskog.

Vilken bok läste du senast?

– Jag läste faktiskt ut första Harry Potter-boken på nytt, det var femton år sedan sist. Och för tillfället håller jag på och läser en samling av Sherlock Holmes-historier.

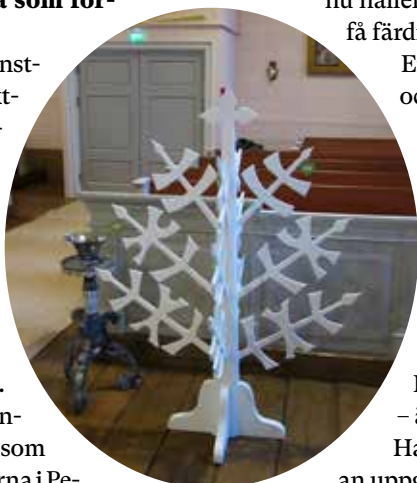
Vilken är din favoritplats?

– Hemmet där jag är uppväxt i Petalax. Där känner jag väl mig som tryggast.

Hur firar du advent?

– Med julstädning, skrattar han. Julen är favorithögtiden, jag tycker om att ställa i ordning med julgardiner och belysning och julgran. Förbereda mig helt enkelt.

– Jag fyller år 25 december, så det blir naturligt att jag firar julen tillsammans med familjen och vänskaran.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Torsdag 26.11: Solglimten i församlingshemmet kl.12.30-14.00

Fredag 27.11: kl.08.30-09.00, matutdelning i församlingshemmet. Adventskaffe för alla mellan kl.09.00-10.00, samtidigt stöder vi missionen.

Lördag 28.11: Församlingen medverkar på lillajulmarknaden vid hembygdsmuséet. Vi har glögg, jultårter, lotter, julprydnader med mera. Saker till försäljning mottages gärna.

Söndag 29.11: Familjegudstjänst i kyrkan kl.11. Söndagsskolbarnen medverkar. Förbönen för de svaga i vårt samhälle sker genom att vi lägger fram en torrvara vid altaret, så ta gärna med detta. Efteråt saft/glögg och pepparkaka i kyrkan.

Måndag 30.11: Vänstugan i församlingshemmet klockan 10-12

Tisdag 1.12: kl.13-14.30, Bibel och bön, kyrkans barnstund i Taklax kl.18

Onsdag 2.12: kl.10 Promenixarna

Torsdag 3.12: Motion & Mission i Harrström kl.10

Fredag 4.12: Matutdelning kl. 08.30-09.00

Söndag 6.12: kl.11. Självständighetsdagens gudstjänst. Uppvakning vid hjältegravarna, scouterna medverkar. Efteråt kaffe och glögg i församlingshemmet. Bazaren blir inte av i år, på grund av rådande omständigheter.

Måndag 7.12: Motion & Mission i Korsnäs, kl.10

Under fredagen den 11.12 finns Maggies risgrynsgröt till försäljning, för missionen. 5 €/portion, hör av dig senast tisdag 8.12 till Hanna hur många portioner du vill beställa, även hemkörning!

Tisdag 8.12: Mission & Motion i Molpe kl.10-12

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Munskydd rekommenderas vid gudstjänster och förrättningar.

Lör 28.11 kl. 18: Helgmålsbön inför Första advent i Krs kyrka. Markus Engström och Birgitta Lillbäck Engström. Sänds live i fb och streamas på församlingens hemsida.

Sön 29.11 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrka. Engström, Martikainen, kyrkokör.

Sön 29.11 kl. 12: Familjegudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, kyrkokör, dagklubbsbarnen och konfirmander. Streamas på församlingens hemsida.

Sön 29.11 kl. 15: Gudstjänst i Sby kyrka. Engström, Martikainen, Glädjedropparna.

Ons 2.12 kl. 13: Pensionärssamling. Adventsgröt i

KRISTINESTAD Adventstid

Pensionärssamling med adventsgröt

Pensionärerna i vår församling träffas för att njuta av gemenskap, sång och program. Under träffen i adventstid äter vi adventsgröt och ordnar lotteri. Ta med en vinst till lotteriet.

2.12 kl. 13.00 i Lappfjärd

3.12 kl. 12.15 i Sideby

9.12 kl. 11.15 i Kristinestad, missionsstugan ordnar basar

Sjöstadens julgårdar

Kristinestads kyrka är öppen under evenemanget Sjöstadens julgårdar **5.12 kl 16-18**. Kom in en stund för att sitta ner, lyssna till orgelmusik eller samtala med prästen. **Daniel Norrback** avslutar med helgmålsbön **kl 18**.

Lfds förs.hem. Ta med vinst till lotteri.

Tor 3.12 kl. 12.15: Pensionärssamling. Adventsgröt i Sby kyrka. Ta med vinst till lotteri. För skjuts ring dagen innan 0400-763325.

Fre 4.12 kl. 19: Ungdomsgudstjänst i Lfds kyrksal. Daniel, Anna Karin, Jeanette.

Lör 5.12 kl. 16-18: Krs kyrka är öppen i samband med Sjöstadens julgårdar. Orgelmusik.

Lör 5.12 kl. 18: Helgmålsbön i Krs kyrka. Norrback. Sänds live i fb och streamas på församlingens hemsida.

Lör 5.12 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström, Anna Karin Martikainen.

Sön 6.12 kl. 10: Gudstjänst i Sby kyrka. Engström, Martikainen. Uppvakning vid hjältegravarna kl. 9.45.

Sön 6.12 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrksal. Norrback, Bergqvist. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna.

Sön 6.12 kl. 12: Tvåspråkig gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Lempinen. Uppvakning vid hjältegravarna kl. 11.30. Streamas på församlingens hemsida.

Ons 9.12 kl. 11.15: Adventsgröt och basar i Krs förs.hem. Lotteri till förmån för missionsstugans julgåvor.

Alla samlingar med reservation för fortsatta restriktioner!

NÄRPES Julkalender

Vänta in julen med familjen Kanin

Att fira advent under Coronans år blir troligen en aning annorlunda än vad vi är vana vid. Som tur är har en liten kaninfamilj precis flyttat in i kyrkan och dem kommer vi att få följa med i alla möjliga bestyr fram till julafton.

Julkalendern inleds lördagen den 28 november med en presentation av familjen så missa inte att följa den på församlingens Instagram (narpesforsamling) eller Facebook-sida.

NÄRPES Musik

Julsånger på När-TV och på nätet

Kantorena lägger upp en sång eller psalm på Närpes församlingens instagram **varje fredag**.

Onsdagar 2.12, 9.12 och 16.12 sänder vi filmade andakter med De vackraste julsångerna via När-TV. Man kan hemifrån delta i insamlingen och sjunga med.

Torsdag 10.12 lägger vi från barnkören Glad Ton ut en julhälsning på församlingens Facebook-sida.

Pörtom
Sö 29.11 kl 13: Barnvänlig gudstjänst Sundqvist, Lindén-Liljehage, Heikkilä, barnledarna, blåsmusikanter.
Sö 6.12 kl 13: Självständighetsdagens gudstjänst Sundqvist, Heikkilä.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Sö 29.11 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.
Sö 6.12.kl. 14: Högmässa på självständighetsdagen. Tornberg, Lax. Kransnedläggning vid de stupades gravar.

MALAX
FRE 27.11 kl. 13: Kamratstödsgruppen i FH. För personer som drabbats av stroke, ms, parkinsons sjukdom eller liknande sjukdomar samt deras stödpersoner.
SÖ 29.11 kl. 10: 1. advent. Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.
TI 1.12 kl. 13: Symöte i KH.
SÖ 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens Tvåspråkiga gudstjänst i kyrkan. Kyrktaxi. Uppvakning av krigargravarna.
SÖ 6.12 kl. 17: Bön för alla i FH. Servering, barnpassning.
TI 8.12 kl. 19: O helga natt. En julkonsert med Erik André Hvidsten och Thomas Enroth. Biljetter från www.netticket.fi, 30 euro.

PETALAX
Sö 29.11 kl. 12: Gudstjänst. Englund, Brunell.
Sö 6.12 kl. 12: Högmässa på självständighetsdagen. Tornberg, Lax. Kransnedläggning vid de stupades gravar. Kyrktaxi.
To 10.12. kl. 14: Andakt i pensionärshemmetets samlingsal.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes
Sö 6.12 kl 12: Självständighetsdagens gudstjänst Ingvesgård, Rosengård.
On 9.12 kl 19: Julauktion i Luthergården.

Övermark
Sö 29.11 kl 10: Barnvänlig gudstjänst Sundqvist, Rosengård.
Sö 6.12 kl 10: Självständighetsdagens gudstjänst Jakobsson, Rosengård.

MALAX På tv

De vackraste julsångerna

De vackraste julsångerna spelas in på förhand och sänds i Malax-TV **söndagen den 20 december kl. 19**. Medverkande är Emma Backman, Wilhelm Bonn, Robin och Nina Björklund, Britt-Helen Flemming, Frank Isaksson, Nora och Nadja Väglund, församlingens dagklubb, Övermalax skola, åk 3 och Personalkören.

Vid de olika tillställningarna och konserterna i kyrkan i december är ansvaret gällande coronarestriktionerna på arrangören och besökarna. De gällande restriktionerna är säkerhetsavstånd, munskydd och handdec.

KOLUMNEN

JOHAN EKLÖF

Drömmen om fängelset försvann

DET FINNS MERA och mindre sociala personer. Jag har alltid räknat mig till den senare gruppen. Jag har ändå lärt mig att vara bland människor. Det måste man kunna om man har en åtta personers familj och är kyrkoherde i en församling. Men någon gång när det har varit riktigt rörigt har jag på skämt tänkt att det inte skulle vara så dumt att få ett fängelsestraff. Vad skönt att bara få vila sig i sin cell och hinna läsa så mycket man vill!

IDAG ÄR JAG pensionär och hittills har jag lyckats undvika fängelsestraff. Men coronaepidemin har gett mig en liten försmak av hur fängelse skulle kunna vara. När de första begränsningarna började komma ledde det till att flera talaruppgifter föll bort. Det kändes nästan som en lättnad. Men när de fysiska gudstjänsterna upphörde började jag reagera. Jag märkte att jag saknade de andra församlingsmedlemmarna.

NÄR OCKSÅ SMÅGRUPPERNA upphörde började jag vantrivas ordentligt. Jag har dragit ett par bibelgrupper och förberedelsearbetet för det har varit mycket mera en glädje än en börda. Jag har också saknat gemenskapen, skämten och diskussionerna i grupperna. Nu har det kunnat gå flera dagar under vilka jag inte har träffat en enda människa – utom någon maskprydd butiksexpedient.

Man kunde säga att min gamla dröm om den ljuvliga isoleringen i fängelsecellen nästan har gått i uppfyllelse. Till min fasa märker jag att jag inte trivs med detta heller. Jag får inte så mycket läst som jag skulle vilja. Jag kommer mig inte heller för att röja i skåp och lådor. Jag längtar efter människor!

Det tycks vara så att Gud skapat oss för gemenskap och inte för ensamhet. Vi behöver träffa människor som bekräftar oss, uppmuntrar oss eller förmanar oss.

Johan Eklöf är pensionerad kyrkoherde. Han bor i Lappfjärd och sysslar gärna med flyktingarbete och smågruppsverksamhet.

Claus Ståhlberg säger att han knappast hade jobbat som präst i dag om han stött på bestämda åsikter om hur han måste tro. FOTO: PRIVAT

Resonera i stället för att klandra

Claus Ståhlberg pratar gärna om tro och vetenskap med konfirmander. – Vetenskapen består av en hel drös med religiösa människor.

TEXT: ULRIKA HANSSON

BORGÅ Claus Ståhlberg ville bli biolog, men gick in för teologi. I dag är han församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Sitt starkaste minne av tro har han fått från sin farmor och farfar som läste aftonbön med honom.

– Men om jag hade mött ett ”Så måste du tro!” skulle jag antagligen inte jobba med det jag gör i dag.

Vetenskap och religion har inte alltid passat smidigt ihop för honom när han växte upp, exempelvis det här med skapelsen och de sex dagarna.

– Jag brukar jämföra för ungdomar

med att det inte är samma sak att läsa skönlitteratur som vetenskaplig text. Hundra centimeter är en meter, det finns inget djup i det. Dikt har vi för att väcka tankar och känslor.

Och med att han själv grubblat har han förståelse för andra.

– Jag är ibland allergisk om en troende slår hårt mot någon som försöker förstå sig på en religiös tanke. Resonera och diskutera hellre!

Han har skapat eget konfirmandmaterial om religion och vetenskap.

– Min poäng är att försöka visa på att kristendom och vetenskap inte går

emot varandra, utan att de försöker svara på lite olika saker.

– Religion är inte bara ett sätt att se på världen, utan handlar om hur man ser på sig själv och sin vandring i livet. Därför måste vi vara förstående mot varandra.

Han lyfter gärna fram konkreta exempel i undervisningen.

– Vetenskapen består av en hel drös med religiösa människor. Francis Collins till exempel, som undersökte DNA för att se hur människan är uppbyggd, växte upp som ateist. Senare gav han ut boken *Language of God* och är en av de mest framstående kristna vetenskapsmännen i USA.

– Och bakom Big Bang-teorin finns prästen Georges Lemaitre, som blev kritiserad av andra vetenskapsmän. Det låter ju lite som Moseboken, att allt skulle ha fått sin början vid en viss punkt. Numera är det en teori man står bakom.

En undersökning bland veten-

skapsmän i USA 2009 visar på en stor andel troende.

– 51 procent har en tro, 33 procent uttryckligen på Gud och 18 procent på en mer specifik högre makt.

Ungdomar med frågor

Konfirmander ställer ibland tillspetsade frågor och är skeptiska till tro.

– Det är bättre att vara öppen och ta den diskussionen, visa att deras fråga inte är något nytt som kommer att kullkasta kyrkan.

En del har kanske också fördomar om ignoranta troende.

– Ned Flanders, den kristna grannen i *The Simpsons* dricker saft och tycker att allt är fint. Jag vill i stället visa på att tron finns med överallt, i glädje, i sorg och död. Kristendomen innebär inte att allt är bra. Men vi har en grundtrygghet och ett hopp i Gud. Det är också det som gör oss starka så att vi kan gå in i sådana här diskussioner.

»Det finns bland annat en präst bakom Big bang-teorin.«

Mer info om undersökningen om tro bland vetenskapsmän hittas på: <https://www.pewforum.org/2009/11/05/scientists-and-belief/>

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer varannan vecka. Ansvarig redaktör: Emelie Wikblad, emelie.wikblad@kyrkpressen.fi, 040 831 6836.

Dagklubbssbarnen
pysslar till sin lucka
i julkalendern. FOTO:
EBBA-STINA BEUKELMAN.

Ljusen tänds lucka för lucka

Husen kring Stundars och församlingen förvandlas i december till en stor julkalender – den ska skapa julstämning och gemenskap i byn.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

SOLF Varje decembereftermiddag när det börjar skymma tänds ett ljus i ett nytt fönster på området kring Stundars museiområde och Solfs församling – en ny kalenderlucka att upptäcka.

– När församlingen tog kontakt tyckte jag det varen jättebra idé, säger **Susanne Lagus**, forskare vid Stundars. Jag ser det som gemenskapskapande.

Kalenderluckorna är uppdelade mellan församlingen, muséet och inbjudna gäster: skolbarnen bjuder på Lucia-tåg, den lokala Röda Kors-föreningen medverkar, det blir tillbaka-

blickar på gamla jultraditioner och dagklubbssbarnen och juniorerna har sina egna luckor.

Förhoppningen är att kalendern blir något alla i byn kan dela. Lagus draren parallell till hur det kunde vara förr, i en tid med mycket färre mediekkanaler, när man i alla hushåll kunde sätta sig ner på söndagarna och följa med samma tv-program.

På ett sätt kan de tacka coronaviruset, som tvingat alla att tänka ut-anför ramarna.

Ljusen i de öppnade luckorna tänds automatiskt när det börjat skymma,

så när decemberdagarna rullar förbi kommer allt fler ljus vara tända på området.

– Familjer kan gemensamt gå på skattjakt och söka luckor, eller någon på kvällslänk kan gå en sväng och kolla in dagens lucka, säger **Susann Nabb-Vornanen**, kanslist i Solfs församling.

”Skattjakt” är ett beskrivande ord. Kartor och information om kalendern kommer att finnas ute på församlingens och Stundars sociala medier, och även utplacerade i pappersform. Men kartorna markerar bara på vilket om-

råde luckan finns, exakt i vilken byggnad får besökarna själva leta reda på.

Kalendern är också ett sätt för de medverkande att berätta om sin verksamhet. Det här första året deltar ett begränsat antal medverkande, som en pilot för att se vad som funkar och hur det löper – och för att idén kom till med ganska kort varsel.

– Idén är att det ska bli ett återkommande inslag i Solfs julfirande. Redan nu är det många föreningar och företag i byn som hört av sig och skulle vilja vara med, säger Susann Nabb-Vornanen.

FOTO: STUNDARS BILDARKIV

»Idén är att det ska bli ett återkommande inslag i Solfs julfirande.«

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Gudstjänst för små och stora på första söndagen i advent: sö 29.11 kl 11 i kyrkan. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund. Minikören, Lilla barnkören, Körskolan, dagklubbssbarn samt Korallkören medverkar. OBS! Gudstjänsten strömmas och sänds på församlingens Facebook-sida och Youtube-kanal!

Kvällsmässa: sö 29.11 kl 18 i Smedsby fg. Lindblom, Nordqvist-Källström. Missionssyfsöreningen ordnar basar och snabblotteri i aulan! Kontant betalning!

Närståendevårdarnas julkaffe: ti 2.12 kl 12. Hanna Hakala, Sandra Mörk och Susanne Westerlund. Kafeservering, musik och trevlig samvaro utlovas!

Adventshälsning via internet: lö 5.12 kl 16. Kör för alla och Orkester för alla sänder en adventshälsning åt oss alla via församlingens Facebooksida och Youtube-kanal.

Gudstjänst på självständighetsdagen: sö 6.12 kl 11 i kyrkan. Lindblom och Nordqvist-Källström. Korallkören medverkar.

Karaträff: ti 8.12 kl 13 i Smedsby fg, Gröna Rummet "Vår frälsares ankomst i psalmer och sånger" med Rainer Holmgård.

Familjernas julgröt: 9.12 kl 10 på kyrkbacken i Gamla Vasa. Ringlekar, julgröt och Musmammans julsaga. Man får gärna klä sig i tomteluva! Anmälan senast 7.12 till Henna, 044-712 9425 eller Sanna 044-356 0531.

Pensionärernas julfest: to 10.12 kl 12 i församlingshemmet. Hakala, Mörk och Nordqvist-Källström. Anmälan senast må 7.12 till pastorskansliet 0400 415008! Varmt välkomna!

KORSHOLM Julinsamling

Skänk julglädje åt behövande i Korsholm

Julen är som bäst en tid fylld av förväntningar, glädje och gemenskap! För en familj eller en ensam med ekonomiska svårigheter kan julen vara riktigt ångestfylld och svår. Vill du vara med och sprida julglädje åt dem som behöver det som mest?

Du kan bidra med något av detta (av allt som samlas in görs sedan passliga julkassar): matvaror (som inte behöver vara kallt), handdukar, lakan, hygienprodukter, städprodukter, leksaker, böcker, pussel etc. Presentkort tas också gärna emot!

Sakerna samlas in enligt följande:

30.11 och 1.12 kl 12-19: Smedsby församlingsgård, Niklasv. 3, ingång C el. D

30.11 kl 19-20: Karperö Uf, Strandliden (Karperöv. 526)

8.12 kl 16-20: Singsby Uf lokal (Singsbyv. 431)

Du kan även hjälpa de behövande genom att donera en summa till församlingens Diakonifond. Iban kontonumret är: FI07 4970 1440 00007 15, BIC: HELSFIHH. Skriv "Korsholms svenska församlings diakoni" i meddelandefältet. Vårt penninginsamlings tillståndsnummer är RA/2020/1354

Har du frågor, vänligen kontakta diakonerna Hanna: 044 322 6707 eller Sandra 044 356 0530. Tusen tack på förhand!

KVEVLAX

Förhandsbeställ o hämta risgrynsgröt från Kvevlax församlingshem:

fr 27.11 kl.13-16.30 säljs hemkocht o färdigförpackad risgrynsgröt i fh. Pris 6 €/port. Det går även att köpa bröd o lotter. Pengarna går till insamlingen för världens barn. Förhandsbeställ 17-26.11 via kvevlax.forsamling@evl.fi eller ring under våra öppettider: må kl.9.15-12, on, fr kl.9.15-13 på 0445462301. Arr: Missionskommittén i Kvevlax frs.

Familjegudstjänst: sö 29.11 kl.10. Välkommen till kyrkan och fira första advent! Emilia Kontunen, Rodney Andrén. Gudstjänsten strömmas på församlingens Facebooksida och kan även senare ses på YouTube.

Knattemusik: må 30.11 kl.18 i Stallet.

Bön för bygden: må 30.11 kl.19 i Krubban.

Mathjälpen: ti 1.12 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare - ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr. 044 - 0462312).

Bön och Bibel: ti 1.12 kl.19 i Krubban.

Föräldrabarngrupp: on 2.12 kl.9.30 i Stallet.

Karakaffe: to 3.12 kl.9.15 i församlingshemmet. Håkan Nitovuori berättar om minnen från Sovjet.

Barnkören övar: to 3.12 kl.18 i församlingshemmet.

Kyrkokören övar: to 3.12 kl.19 i församlingshemmet.

Självständighetsdagens högmässa: sö 6.12 kl.10.

Fredrik Kass, Rodney Andrén, Gemensamma pensi-

KORSHOLM Familjer

Barnfamiljernas julgröt på kyrkbacken i Gamla Vasa

Ni är alla varmt välkomna till familjernas julgröt den **9.12 klockan 10!** Vi dansar ringlekar, mumsar på julgröt och lyssnar på Musmammans julsaga "Tomtens blåa kläder". För att riktigt komma i stämning får man gärna ta på sig tomteluva eller något annat "juligt".

Anmälan senast 7.12 till Henna 044-712 9425 eller Sanna 044-356 0531.

KVEVLAX Gröt och lotteri

Förhandsbeställ och hämta risgrynsgröt från Kvevlax församlingshem!

Fredag 27.11 kl. 13-16.30 säljs hemkocht och färdigförpackad risgrynsgröt i församlingshemmet i Kvevlax. Det går även att köpa bröd och lotter. Genom att handla understöder ni insamlingen för världens barn.

Förhandsbeställning 17-26.11 via e-post kvevlax.forsamling@evl.fi Ni kan även ringa oss under kansliets öppethållningstider: må kl.9.15-12, on och fr kl.9.15-13 på tfn 044-546 2301. Arr: Missionskommittén i Kvevlax församling.

REPLOT Konfirmander

Skriftskolstart på första advent

Skriftskolan för unga födda år 2006 eller tidigare inleds på första advent, dvs. **söndag 29.11 kl. 10**. Vi samlas till familjegudstjänst i Replot kyrka. Efter gudstjänsten tas anmälningar emot och vi informerar närmare om skriftskolan. Alla födda år 2006 kommer att få en inbjudan per post.

onärskören, Stråkdraget. Högmässan strömmas på församlingens Facebooksida och kan även senare ses på YouTube.

Knattemusik: må 7.12 kl.18 i Stallet.

Mathjälpen: ti 8.12 kl. 10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare – ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr. 044 – 0462312).

Föräldrabarngrupp: on 9.12 kl.9.30 i Stallet.

Barnkören övar: to 10.12 kl.18 i församlingshemmet.

Kyrkokören övar: to 10.12 kl.19 i församlingshemmet.

SOLF Julklappar

Julöppet i Lovisas missionsstuga 8–11.12

Välkommen till Lovisas missionsstuga och fynda dina julklappar!

I år behöver du inte fara till stan och trängas för att köpa dina presenter, för på Lovisas finns något för alla! Du kan t.ex. köpa en fin skål åt farmor, en julduk åt morfar, en spännande bok åt pappa, en vacker scarf åt mamma och skridskor åt lillebror!

Förutom att loppiset har öppet **varje lördag kl. 11–14** kommer vi även att hålla dörrarna öppna **kvällstid 8–11.12, från kl. 18–20!**

REPLOT

Sö 29.11 kl. 10: Familjegudstjänst i Replot. Berg, Wargh, Kronqvist, Unga röster m.fl. Inskrivning för konfirmanderna efter familjegudstjänsten.

Sö 29.11 kl. 12.30: Familjegudstjänst i Björkö. Berg, Wargh.

Lö 5.12 kl. 18: Julsångsvandring med start från Sale i Replot.

Sö 6.12 kl. 10: Gudstjänst i Replot med ljuständning vid krigargravarna. Kontunen, Wargh.

Sö 6.12 kl. 15: Ljuständning vid krigargravarna i Björkö. Berg, Wargh.

Sö 6.12 kl. 18: De vackraste julsångerna utanför Björkö kyrka. Kontunen, Wargh.

On 9.12 kl. 13: Mathörnan med julgröt i Björkö. Avgift: 12 euro. Anmälan: Lähdesmäki (044-3520011).

SOLF

Adventsgudstjänst: sö 29.11 kl 10. Mats Björklund och Jimi Järvinen. Vi tänds det första ljuset!

Motion för mission: ti 1.12 kl. 9. Samling vid församlingshemmet.

Självständighetsdagens gudstjänst: sö 6.12 kl 10. Björklund, Järvinen

Motion för mission: ti 8.12 kl 9

Pensionärernas julträff: on 9.12 kl 13. Kristina Örn, Mats Björklund och Jimi Järvinen. Vi sjunger julsånger och äter smörgåstårter. (Tyvärr kommer inget Lucia-tåg detta år)

Lovisas missionsstuga har öppet: 8–11.12 kl 18–20 och varje lördag kl 11–14! Välkommen och fynda!

Mathjälpen: varje torsdag kl 17.30–18.00 på Stundarsv. 1 (ingång från gårdssidan)!

SOLF Samling

Pensionärernas julträff

Detta konstiga år kommer inget Lucia-tåg och besöker oss, men däremot kommer vi ändå att festa på smörgåstårter! Alla glada pensionärer bjuds in till en gemensam julträff **onsdagen 9.12 kl 13** till församlingshemmet i Solf.

Vi sjunger julsånger, äter gott, lyssnar till **Jimi Järvinens** pianospel och **Mats Björklunds** andakt. **Kristina Örn** håller som vanligt i trådarna.

Genom att köpa julklapparna hos oss stöder du vårt missionsarbete! Pengarna går nämligen oavkortat till en skola för funktionshindrade i Tanzania, samt till vår vänförsamling i Audru, Estland. God Jul önskar Lovisas vänner!

KOLUMNEN

FREDRIK KASS

När jag hinner ifatt mig själv

JUST NU ÄR JAG på väg att trycka in pausknappen för några dagar. Jag är på väg på retreat långt bort hemifrån. En årlig retreat har för mig blivit något av ett måste. Det handlar om att under några dagar vika tid för bön, tystnad, läsning, vila, motion och gemenskap. Under ett par dagar får jag tid att tänka utan att det är något annat som pockar på.

Det är en tid när jag på något vis hinner fatt mig själv. Jag stänger av telefonerna och blir onåbar, men inte onåbar för Gud eller onåbar för mig själv. En årlig retreat innebär en större paus och den brukar jag ta.

Men så behöver vi också de mindre pauserna i vardagen, och de tycker jag är svårare att ta. För tempot skruvas upp under terminens gång och då kan det vara svårt att förmå sig att bromsa in.

»Jag stänger av telefonerna och blir onåbar, men inte onåbar för Gud eller onåbar för mig själv.«

DET SVÅRASTE MED de små pauserna i vardagen handlar om att kunna vara närvarande i stunden, oberoende av om det handlar om att pussla med barnen, eller om det handlar om att läsa en bok eller springa en länk.

När tempot är för högt tenderar jag att tänka på något annat eller befinna mig någon annanstans än där jag just då är. Och då tappar jag kontakten till min medmänniska och till mig själv. Och jag missar så lätt Guds närvaro.

VI FÅR VÄL ta och hjälpa varandra med pausknappen. Jag brukar ta barnen till hjälp. Genom att släcka ner datorn, lägga bort telefonen och slå mig ner på golvet och pussla. Eller sparka en boll tillsammans. Då blir det paus.

Fredrik Kass är kyrkoherde i Kvevlax församling.

Upe: samling kring kaffebordet, Lina Källskog med Juline och Elis. Nere: Alicia med Emilio i bakgrunden, Ronja och Matheo samt Adelia. FOTO: NINA ANDRÉN

Social samvaro för små och stora

Barnen får leka och föräldrarna umgås kring en kopp kaffe. I föräldra-barngruppen kan familjer knyta kontakter till andra i samma livssituation.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

KVEVLAX På onsdagsförmiddagar vid halv tio öppnar Stallet, mellan församlingshemmet och kyrkan i Kvevlax, sina dörrar för föräldrar och barn.

– Det är en öppen klubb, så det behövs inga anmälningar och man kommer när man kan och vill, säger diakonissan **Nina Andrén** som leder föräldra-barngruppen.

De brukar oftast börja samlingarna med att sätta sig i en stor ring och ha en sångstund, med barnsånger av alla slag. Sedan fikar de tillsammans.

– Resten av tiden är oftast fri samvaro med lek och föräldrarna får lä-

ra känna varandra och diskutera allt mellan himmel och jord. Just nu har vi enbart mammor med, men ofta har det också varit någon eller några pappor eller någon mor- eller farförälder.

– Det är roligt att barnen får leka tillsammans och vi vuxna får dricka en kopp kaffe och umgås, säger **Lina Källskog**, som började vara med på samlingarna med sina barn Juline och Elis för ett och ett halvt år sedan. Hon hade bekanta som varit med och som rekommenderade gruppen.

– Det blir ett jättebra band till de

andra mammorna. Många är sådana som jag inte alls känt innan vi började vara med i gruppen. Man har fått en massa nya bekanta och vänner. Och barnen har trivts så bra där, säger **Jessica Burman**.

Hon har varit med sedan sonen Emilio var tio månader. Nu är han fyra år och har en lillasyster, Alicia, som föddes i januari.

– Jag tror hon var två eller tre veckor när hon började. Hon fick bara hänga med.

Jessica Burman säger att hon länge känt till att föräldra-barngruppen funnits, och fick också tips om den på dopsamtalet, så hon visste från början att det var något hon gärna var med på. Hon tänker att det är värdefullt för hemmaföräldrar att komma ut och träffa folk.

Delar vardagen

Nina Andrén berättar att föräldrarna inte velat ha färdiga teman att diskutera kring, utan hellre diskuterar fritt. Lina Källskog säger att det är mest vardagliga saker de pratar om.

– Många gånger är barnen i ganska

samma ålder, så vi diskuterar först utvecklingen, och ifall någon har något speciellt de fundearar på så kommer alla med tips och råd. Det är en riktigt trevlig samvaro, säger Jessica Burman.

Förutom att föräldrarna knyter kontakter kan gruppen fungera som ett av de första sociala sammanhangen för barnen.

– Mina barn har inte varit på dagis, så det här har gett dem mycket. Speciellt nu i dessa tider träffar man ju inte så många, säger Lina Källskog. Nina har en stor famn där alla har rum, så det är riktigt kul. Vi ser nog fram emot det, både vuxna och barn.

Utöver Nina Andrén finns det fem ledare som turas om att vara med på samlingarna. Andrén tycker att det är roligt att få ha den här gruppen som en av sina arbetsuppgifter.

– Jag ser fram emot varje ny onsdag! Det är roligt när man märker att barnen får förtroende för en.

– Att det är just församlingen som ordnar det känns ju väldigt tryggt, på något vis, säger Jessica Burman.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer varannan vecka. Ansvarig redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, 040 831 3599

Ett mäktigt Hosianna!

I fem år har Maria Hjulfors-Sundqvist sjungit i Esse församlingskör. I kören får hon känna sig behövd, fyllas av energi och glädje och uppleva gemenskap. Dessutom har hon fått en helt ny upplevelse av kyrkoårets rytm.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ESSE För fem år sedan gjorde **Maria Hjulfors-Sundqvist** något hon drömt om i hela sitt liv: Hon började sjunga i kör.

– Jag har alltid sjungit, men ofta i mindre sammanhang och i mindre grupper. Men när jag var mammaledig för fem år sedan bestämde jag mig för att börja.

Hon gick med i Esse församlingskör, en blandad kör med medlemmar i väldigt olika ålder – allt från femton-åringar till sådana som fyllt sjuttio.

Att sjunga ger henne energi och glädje och en motvikt till arbets- och familjelivet.

– När körövningen ska börja kan jag tänka ”skulle jag orka fara iväg ikväll”. Men jag är alltid gladare när jag kommer hem! Hela veckan efter övningen går jag omkring och sjunger därhemma. Och den gemenskap som skapas i en kör är otrolig.

Håller avstånd

Esse församlingskör är inte stor – oftast är de omkring femton korister. Det gör också att var och en blir väldigt viktig och behövd.

– Man känner verkligen att man inte kan vara borta.

Vad tycker du mest om att sjunga?

– Med Bill Ravall som körledare har vi sjungit en väldigt bred repertoar, med

I advent ska Maria Hjulfors-Sundqvist sjunga Hosianna i Esse kyrka. FOTO: PRIVAT

»Jag är alltid gladare när jag kommer hem!«

allt från Lasse Berghagen till olika introitusar (ingångssången i högmässan). Jag gillar kanske lite mer den modernare körmusiken, men jag tycker också om att sjunga klassiskt. Psalmer i lite nytt format kan vara roliga att sjunga. Vi har till exempel sjungit olika arrangemang ur det nya psalmbokstillägget, berättar Maria Hjulfors-Sundqvist.

Vanligen brukar de uppträda fem till sju gånger per termin, med flera uppträdanden till jul och påsk.

Hur har coronaåret påverkat era övningar?

– Sedan våren har vi inte haft nor-

mala körövningar, utan satsat på ett par, intensiva övningar före ett uppträdande.

De sjunger inte med munskydd – men håller avstånd.

– Jag jobbar själv med att ta coronaprover, så på jobbet kör jag med full skyddsmundering. Att dra på den i kören också känns inte helt lockande! säger hon.

Från stillhet till glädje

För Esse kyrkokör är julen – vid sidan av påsk – den viktigaste högtiden. Traditionellt har de deltagit i De vackraste julsångerna och sjungit i ju-

lottan i Esse kyrka.

– Till mina favoriter hör Koppången – den är jättefin!

Också Hosianna har de redan hunnit öva inför första advent.

– Den är verkligen mäktig att sjunga, med alla stämmor!

Hon känner att hon i och med kören på ett helt annat sätt än tidigare känner sig delaktig i kyrkan och dess högtider.

– Min favorithögtid är påsken. Jag tycker så mycket om att röra mig från skärtorsdagens nattvard och långfredagens stillhet till att hela kyrkan sprudlar på uppståndelsedagen.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

SÖ 29.11 kl. 10.30: Söndagsskola med små och stora i Församlingscentret. Terminsavslutning.

SÖ 29.11 kl. 12.00: Festgudstjänst i Jakobstads kyrka, Edman, Björk, Wester, Borgmästare. Nylund-Wentus gudstjänstgrupp. Sänds via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

SÖ 29.11 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret, Edman. Lovsång av ungdomsbandet.

SÖ 6.12 kl. 10.00: Tvåspråkig självständighetsdagsgudstjänst i Jakobstads kyrka, Krokfors, Wester. Nyströms gudstjänstgrupp. Sänds via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

SÖ 6.12 kl. 11.15: Uppvaktning vid krigargravarna.

SÖ 6.12 kl. 15.00: Carol Service i Pedersöre kyrka, Jan-Erik Nyberg, Borgmästare, The Cantet.

SÖ 6.12 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret, Marko Mitronen. Tvåspråkig.

Följ med på vår webbsida:

www.jakobstadssvenskaforsamling.fi angående övrig information om verksamheten.

KRONOBY

Gemensamt

SÖ 29.11 kl. 10.00: Strömmad gudstjänst från Kronoby kyrka, Wallis, Ellfolk-Lasén, Borgmästare, Kyrkokören.

Kronoby

LÖ 28.11 kl. 19.30: Ungdomssamling på nätet med Ville och Tom.

LÖ 5.12 kl. 19.00: Julmusik i Kronoby kyrka med Sonja Biskop, Kristoffer Streng, Stefan Jansson piano. Programblad.

SÖ 6.12 kl. 10.00: Självständighetsdagens gudstjänst i Kronoby kyrka, pred. och lit. Markus Ventin, kantor Kristina Klängenberg, Kronoby Hornkapell, Scoutdubbing. Efteråt Uppvaktning vid hjältegravarna och kyrkkaffe.

Terjärv

SÖ 6.12 kl. 10.00: Gudstjänst i Terjärvs kyrka, Wallis, Borgmästare, Terjärv Manskör.

-kl. 11.15: Uppvaktning vid hjältegravarna.

-kl. 19.00: Andakt och gemenskap i Kortjärvi

Nedervetil

SÖ 6.12 kl. 10.00: Självständighetsdagens gudstjänst i Nedervetils kyrka, Kavilo, Smedjebacka, Nedervetil hornorkester, Scouterna.

-kl. 18.00: Scouternas fackeltåg till hjältegravarna, start från Sale.

LARSMO

Fre 27.11 kl. 20 Ungdomssamling: vid Xodus. Närmare information på instagramkontot [xoduslarsmo](https://www.instagram.com/xoduslarsmo).

• kl. 20 Öppet hus återstart: vid Bosund fritidsgård.

Sö 29.11 kl. 10 Första advent, familjegudstjänst: Las-sila, Forsman, sång av barnkören. Kyrkvård: Finholm. Direktsändning via Larsmo När-TV och deras YouTube.

• kl. 12 Gudstjänst: Salo, Forsman, sång Johanna Lill-Thylin. Kyrkvård: Kaptens södra. Strömmas via YouTube kanalen Larsmo församling live.

To 3.12 kl. 13.30 Nattvard i församlingshemmet: för personer i riskgrupper och för rörelsehindrade, Lassila, Forsman.

Sö 6.12 kl. 10 Självständighetsdagens gudstjänst: Salo, Wiklund. Kyrkvård: Kaptens norra. Uppvaktning vid krigargravarna. Direktsändning via Larsmo När-TV och deras YouTube.

Ti 8.12 kl. 18-20 Språkcafé: vid huvudbiblioteket i Holm. Eget program för barnen. Arr: Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo och Larsmo församling.

• kl. 18-20 Adventsförsäljning vid Holm missionsstuga: försäljning av hembakt, handarbeten, snabblotteri och kaffeservering. Gåvor och hembakt tas emot med tacksamhet.

Fre 11.12 kl. 20 Ungdomarnas julfest: i Holm bönehus.

Observera: förändringar i församlingens verksamhet kan ske pga. coronaläget. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 29.11 kl 10 Festgudstjänst: S:ta Birgitta kyrka, Anderssén-Löf, biskop B-G Åstrand, Erik Nygård, Kredu 100 år, bildströmmas på Youtube.

- kl 12 Familjegudstjänst: Jeppo kyrka, Smeds, Edman, Lönnqvist.

- kl 18 Kvällsgudstjänst: Munsala fh, Smeds, Lönnqvist

Sö 6.12 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, uppvaktning vid hjältegravarna före gudstjänsten.

NYKARLEBY Julvandring

- kl 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta kyrka, Anderssén-Löf, Thomas Enroth, uppvaktning vid hjältegravarna efter gudstjänsten.

Sö 6.12 kl 12 Gudstjänst: Munsala kyrka, Edman, Östman, Lönnqvist, uppvaktning vid hjältegravarna efteråt.

Ti 9.12 kl 17-19 Julvandring: för alla åldrar, utomhus vid Kredu.

On 10.12 kl 17-19 Julvandring: för alla åldrar, utomhus vid Kredu.

Högmässor och nattvardsandakter är iniberade fram till årets slut.

Grupper och övriga samlingar

To 26.11 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Albert Häggblom

Sö 29.11 kl 16-18 Karasamling: fh, "Hur och varför skall jag be?", filmvisning, diskussion.

- kl 18 Bibel o bön: Munsala prästgård

Må 30.11 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, adventsfest, Samuel Erikson.

Sö 6.12 kl 18 Bön och lovsång: Hirvfax baptistkyrka, Östman

JAKOBSTAD Julgåvor

Hur kan jag hjälpa barn och ungdomar i Jakobstad julen 2020?

Jakobstads svenska och finska församlingar samlar in julgåvor till barn och ungdomar. Också en liten gåva tas emot med tacksamhet.

Om du vill ge en gåva, sätt den utan presentpapper i en genomskinlig plastpåse.

Gåvor tas emot **måndag 30.11-fredag 4.12 kl. 14-17 UTMOMHUS** vid församlingscentrets huvudingång, Ebba Brahe esplanaden 2. Mer info av diakoniarbetarna i Jakobstads svenska församling.

LARSMO Mission

Adventsförsäljning vid Holm missionsstuga

Välkommen på adventsförsäljning till Holm missionsstuga tisdagen den **8.12 kl. 18-20**. Försäljning av hembakt, handarbeten, snabblotteri och kaffeservering. Gåvor och hembakt tas emot med tacksamhet. Med reservation för ändring, följ med aktuell information på församlingens hemsida.

Julvandring för alla åldrar

I december ordnar Nykarleby församling tillsammans med Kredo och Finska missionssällskapet upplevelsevandringar utomhus för alla åldrar som ersättning för de evenemang som inte kan ordnas i år.

På dagen är vandringen med sju stationer öppen för skolor och daghem, på kvällen kl. 17–19 för allmänheten. Den **9 och 10 december** ordnas julvandringen på Kredus gårdsplan, tisdagen **15.12** kring Jeppo kyrka och på onsdagen **16.12** vid Munsala prästgård.

Ingen anmälan behövs till kvällsvandringarna. En frivillig gåva kan ges till missionen. Varmt välkomna alla!

Må 7.12 kl 16–18 Missionsförsäljning: Nkby fh, gröt för hemköp (ta med egna kärl), bakverk direkt från husets kök, handarbeten mm. till förmån för

Evenemangen hålls om coronaläget och restriktionerna tillåter. Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.

Mer info: www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Sö 29.11 kl 10 Gudstjänst: Esse kyrka, Häggblom, Heikkilä, barnkör

- **kl 10 Gudstjänst, strömmas också via Youtube:** Pedersöre kyrka, Österbacka, Pandey, Ida Maria Wikström violin

- **kl 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka, Portin, Östman, adventskören

To 3.12 kl 14 Andakt i webbradion: Purmo kyrka, Portin, Pandey

Sö 6.12 kl 10 Gudstjänst, strömmas också via Youtube: Esse kyrka, Granlund, Ray, kransnedläggning

- **kl 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka, Häggblom, Heikkilä, kransnedläggning

- **kl 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka, Portin, Östman, manskören, kransnedläggning

- **kl 15 eller 16.15 Orgelmusik på självständighetsdagen:** Esse församlingshem, Sven-Olof Ray. Förhandsanmälan via församlingens webbsida, eller sms 040-3100450

- **kl 18 Adventsandakt:** Flynängens bönehus, Häggblom, Fredrik Snellman

To 10.12 kl 19 Veckomässa med unga + julfest: Pedersöre kyrka, Lassila, Österbacka

PEDERSÖRE Kalender

Videokalender med en jultanke för varje dag!

I adventskalendern delar församlingsbor med sig av sitt liv och tankar kring advent och jul. Följ videokalendern på församlingens Facebooksida och Instagramkonto från 1.12 fram till julafton.

KOLUMNEN

FOTO: LINNEA EKSTRAND

HELENA SMEDS

Finns det inga fattiga längre?

DET FANNS indignation i sexåringens röst och jag stod svarslös. Sexåringens mormor kom till min hjälp: Wilma undrar om det inte finns några fattiga längre eftersom det inte bars upp kollekt under gudstjänsten. På väg ut ur kyrkan hade Wilma märkt att kollektpengen låg kvar i fickan och hon hade då ställt frågan till mormor. Mormor fann det bäst att vända tillbaka in i kyrkan för att Wilma skulle få ställa frågan till prästen: Finns det inga fattiga längre?

Nu skyndade jag att svara: Ikväll hade vi en sådan här enkel aftongudstjänst och då brukar vi inte bära upp kollekt. Jag såg i ögonvrån att någon i närheten nickade instämmande, men jag såg i Wilmas ögon och hörde själv hur dåligt svar jag gav. Världens sämsta svar. Att gudstjänsten är av kortare modell betyder ju inte att det inte finns orsak att uppbära kollekt.

»Kunde den digitala kollekt-håven bli mer tillgänglig?«

KYRKOMÖTET BESLUTADE häromveckan att skjuta till 1 miljon euro till kyrkliga organisationer på grund av uteblivna kollekt under corona-året. Problemet är inte att vi har saknat kollekt i våra börsar eller på våra plastkort. Det är kollekt-håven som har saknats. Den hundraåriga kollekt-håven har på grund av pandemin vilt på sin krok många söndagar i år. Trots det smidiga datorskicket var den digitala kollekt-håven bevisligen för många klick borta. Eller berodde det på handens och hjärtats tröghet?

Det finns orsak för församlingar och kyrkliga organisationer att utvärdera om den digitala kollekt-håven kunde bli mer tillgänglig. Samtidigt ska vi uppmuntra varandra till gemensamt givande också då vi firar gudstjänst på distans. Det är de många små gåvorna som gör skillnad. Med glädje ska vi göra våra klick. Med glädje ska vi också fortsätta sända runt kollekt-håven i kyrkan. För Wilma saknar nätbank, men vill vara med och ge.

Den aftonen satte Wilma sin gåva i missionssparbössan vid kyrkans ljusglob.

Helena Smeds är församlingspastor i Nykarleby.

Varje gåva är värdefull

Att ge en julgåva är ett sätt att motarbeta inkomstklyftorna – och göra julen glad för barn och unga i Jakobstad.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JAKOBSTAD Jakobstadssvenska och finska församlingarsamlade i många år in julgåvor till barn och ungdomar i samarbete med Juniorhandelskammaren. När Juniorhandelskammaren för några år sedan inte hade resurser att fortsätta med verksamheten tog församlingarna över.

– Det budskap vi vill gå ut med är att också en liten gåva tas emot med tacksamhet, säger **Helena Ekman**, som är diakoniarbetare i Jakobstads svenska församling.

På grund av coronaepidemin önskar diakonin att årets julgåvor kommer inslagna i plast, så att diakoniarbetarna ser hur presenten ser ut. Tidigare år har presentkort till olika affärer, där barnen sedan själva kan välja ut vad de vill ha, varit uppskattade.

– Vi distribuerar sedan gåvorna till dem som behöver dem! säger Ekman.

I år sker allt utomhus

I fjol såg allt ganska annorlunda ut – då fanns frivilliga med och hjälpte till med insamlingen, och då fick man hämta leksaker inslagna i julpapper. I år ska gåvorna överräckas utomhus – helst i genomskinlig plastpåse – men diakoniarbetarna hoppas ändå på lika stort engagemang som vanligt.

– Vi fick in tusen paket ifjol, berättar diakoniarbetare **Sara Löfs-Snellman**.

Hon påpekar att det ifjol kändes lätt att dela ut presentkort för att man på det viset kunde lita på att ett barn inte fick en present som hen redan hade därhemma.

– I år har vi valt att samla in julgåvorna utomhus, allt för att minska på smittospridningen, säger diakoniarbetare **Gerd Erickson**.

Hur viktiga är julklapparna för de barn som får dem?

– De som lever på utkomststöd har inte råd att köpa klappar, då räcker pengarna bara till mat och till det allra nödvändigaste och billigaste i klädväg, säger Löfs-Snellman.

Gerd Erickson säger att det finns de som skjuter

Ge en julgåva!

Vill du vara med och hjälpa unga och barn i Jakobstadsregionen? Ge en julgåva, inslagen i en genomskinlig plastpåse.

Julgåvorna samlas in måndag 30.11 till fredag 4.12. kl. 14–17 utomhus vid församlingscentrets huvudingång, Ebba Brahe esplanaden 2.

Diakoniarbetarna i Jakobstads svenska och finska församling samlar i år in gåvorna utomhus. FOTO: ANNE OHLIS

»Diakonins julklappar är viktiga.«

ter upp räknningar för att ha råd att köpa julklappar till sina barn.

– I värsta fall lämnar de kanske hyran obetald. Så diakonins julklappar är viktiga.

Vem som behöver vad avgör diakoniarbetarna, som har lång erfarenhet av att samarbeta med familjer.

– Vi vet ungefär hur läget i familjerna ser ut.

Svåra inkomstklyftor

Man behöver inte heller vara klient hos diakonin för att kunna få julgåvor till sina barn och unga. Coronapandemin har gjort den ekonomiska si-

tuationen tyngre i många familjer.

– Vi har en blankett för julhjälpansökan. Egentligen gick ansökningstiden ut redan den 20 november, men man kan också ansöka om hjälp efter det datumet, det är bara att kontakta diakonin, säger Gerd Erickson.

Sara Löfs-Snellman påpekar att många barn kan känna utanförskap när de inte får samma julklappar som kompisarna.

– Det är svårt för barn att uppleva de inkomstklyftor vi har idag, och det sätter spår hos dem som känns av ännu i vuxenåldern. Det försöker vi motarbeta.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Vi tänder de första ljusen

Julfirandets öde känns osäkert i år, men advent blir det ändå och snart också jul. Vi tänder det första ljuset, vi tänder det andra, vi hissar flaggan och firar det självständiga Finland.

Följ med uppdateringar i församlingarnas program på deras webbsidor och sociala medier.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi träffas tryggt: Under perioden 23.11–13.12 gäller strikta begränsningar på max. 20 personer som får samlas inomhus samtidigt. Använd egen ansiktsmask när du kommer till gudstjänster och samlingar. Kom ihåg handhygien och säkerhetsavstånden. Stanna hemma om du är sjuk.

Första sö. i advent 29.11.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Gudstjänst. Vi sjunger Hosianna! Musiker från Esbo barock medverkar. Max. 10 personer i kyrkan! Gudstjänsten strömmas på Facebook och kan ses också efteråt.

Hosianna på Mataskär kl. 16: Barnkören medverkar. Vi sjunger Hosianna och Nu tändas tusen juleljus i skenet av lyktor och facklor. Ta gärna en egen lykta med! Evenemanget ordnas utomhus.

Självständighetsdagen 6.12. 2. sö. i advent. Esbo domkyrka kl. 10: (OBS tiden!) Tvåspråkig gudstjänst. Max. 10 pers. Uppvakning vid hjältegravarna kl. 11.30.

Strömning på Facebook.

**Konserterna och De vackraste julsånger-
na 30.11–13.12 har inahiberats.**

Symamsellerna: Vita huset ti 8.12 kl. 16–18. Julpyssel. Sista träffen för höstsåsongen. Vi önskar alla en fridfull jul! Vi ses i januari!

Adventssamling i postlådan: Under den här annorlunda adventstiden går diakonin in för samma koncept som för ”Sommarsamling i postlådan”. Det blir en specialgjord liten jultidning med en varm adventshälsning, tankvärda tankar, pysseltips m.m. Materialet finns endast i pappersform och kan beställas per telefon av diakoniarbetarna: Anne, 050 597 3313, Taina, 040 547 1856, Nina, 050 432 4323, eller per e-post diakoni.esbosvenska@evl.fi Hör av dig så postar vi!
Vill du vara en riktig julängel?: Diakonin samlar in kaffe, te, pepparkakor, tandborstar, tandkräm och duschtvål för dem som har ekonomiska bekymmer. Om du har möjlighet att skänka någon av ovanstående produkter kan du hämta ditt bidrag till vaktmästaren på Kyrktian, Kyrkog. 10 i Esbo centrum, vardagar kl.

9–15, senast vecka 49. Du behöver inte göra ett paket av dem. OBS! Endast nya, oanvända produkter till vuxna!

Diakonin stöder och hjälper: Vi är inte så farliga – ta modigt kontakt: Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi. Du kan också boka telefontid på webben: <https://asiointi.espoonseurakunnat.fi/home>

Kundbetjäning endast per telefon och elektroniskt: Esbo svenska församlingskansli, 09 8050 3000, esbosvenskafor-samling@evl.fi, må–fre kl. 9–13. Esbo regioncentralregister, 09 050 2600, kuskusrekisteri.espoo@evl.fi, Esbo församlingars bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi, Esbo förs. begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi, må–ti kl. 9–15, on–to kl. 9–12, fre stängt.

Förändringar i verksamheten kan förekomma med kort varsel. Mer information: esboforsamlingar.fi och sociala medier.

GRANKULLA

Lö 28.11 kl. 10–14: Kyrkosyfoeningens adventsförsäljning med lotteri, julpynt m.m. i Grankulla köpcentrum.

Första söndagen i advent 29.11 kl. 12: Streamad gudstjänst, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Vi firar gudstjänst utan församlingsbor, gudstjänsten kan man delta i enbart digitalt via streamad länk på vår hemsida. Kom med på kyrkglögg på kyrkans innergård genast efter gudstjänsten med kören och vi andra medverkande i gudstjänsten. Vi sjunger Hosianna på nytt tillsammans ute.

Jultablå i Grankulla kyrka: Fr.o.m. måndag 30.11 kan du se jultablån som video via länken på www.grankullaforsamling.fi

Julvandring på kyrkans innergård: Under tiden 1.12–6.1 kan du uppleva en stämningsfull julvandring med olika julfönster på Grankulla kyrkas innergård. Välkommen när det passar dig bäst!
För all verksamhet gäller ett maxantal på högst 20 personer.

Ti 1.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Barbro Smeds. ”SALDO”, en kortroman om hur det kan vara att leva med borerelia, Benita Backas–Andersson. ”Våra visor till dig”, Carina Fredriksson.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 2.12 kl. 14: Kyrkosyöreningen i övre salen.

Kl. 17.15–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo. Förhandsanmälan till Heli eller Daniela.

To 3.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst. Daniel Nyberg, Kari Kuula, Barbro Smeds. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna. Maxdeltagarantal 20 personer.

Ti 8.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 9.12 kl. 14: Kyrkosyöreningen i övre salen.

Kl. 18.30: De vackraste julsångerna på kyrkans innergård. Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Graziakören. Glögg.

To 10.12 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Församlingens mässor

Sö 29.11 kl. 12: Första advents gudstjänst i Kyrkslätt kyrka, gudstjänsten strömmas, i övrigt är kyrkan stängd.

Sö 6.12 kl. 11.30: Kransnedläggning vid

hjaltegravarna, och därefter kl.12 börjar tvåspråkig självständighetsgudstjänst på andra advent i Kyrkslätt kyrka. Gudstjänsten strömmas från kyrkan, övrigt är kyrkan stängd.

Mera och uppdaterad information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må–to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Fre 27.11 kl. 15: Tyskaklubben i Svenska Hemmet. Vi träffas vid en kopp kaffe och samtalar på tyska. Anna Arola, Marianne Hesthammer, Paula Sirén. För att vi ska kunna följa säkerhetsrekommendationerna p.g.a. Corona-pandemin, har deltagarantalet begränsats till 12 personer. Därför önskar vi anmälan till paula.siren@evl.fi eller 050 433 7373.

Sön 29.11 kl. 11–14: Första advents ”Hosianna–nonstop” i Svenska Hemmet. En liten stund med sång, tanke, bön och välsignelse som upprepas varje halvtimme. 4–åringar får en Barnens Bibel. Glöggservering. Kim Rantala, Paula Sirén, Piu Heinämäki, Kaisa Niemäki

Tis 1.12 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälan och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 1.12 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 2.12 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Diskussion med bilder från Ålands kulturhistoria, Eila–Sisko Helisma och Ann–Sofi Stigell

Sön 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens högmässa i Gamla kyrkan, Kim Rantala, Anna Arola, Tampereen kamarimusiikkiseuras kvartett

Tis 8.12 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälan och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 8.12 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 9.12 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Julkaffe och julsånger

VANDA

Sö 29.11 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg.– Hosianna! Begränsat antal personer kan närvara. Vi rekommenderar ansiktsskydd.

Må 30.11 kl. 19: Christmas Jazz. Mathias Sandberg, gitarr, Mariah Hortans, sång, Helsing kyrka S:t Lars. Klassiska julmelodier och traditionella nordiska julsånger. Fritt inträde, program 5 € till förmån för Finska Missionssällskapets julinsamling. Begränsat antal personer kan närvara.

Sö 6.12 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen tillsammans med Rekolan srk på självständighetsdagen i Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, B. Ahlroos, A. Ekberg. Efter gudstjänsten uppvaktning vid hjältegravarna invid Helsing kyrka, vid hjältegraven i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.30.

Högmässor från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

Vanda svenskas julkalender: följ med på vår YouTube kanal.

Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Höbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Gudstjänster

Sammanlyst gudstjänst: första advent, söndag 29.11 kl. 12 i Johanneskyrkan. Gudstjänsten strömmas på församlingens Facebooksida, länk via hemsidan.

Högmässa på självständighetsdagen: söndag 6.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi följer begränsningarna och tar endast emot 20 personer i kyrkan.

Tvåspråkig uppvaktning vid hjältegravarna: 6.12 kl. 10.30 på Drumsö.

Gemenskap

Julgröt och musik: tisdag 1.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi inleder med middagsbön i kyrkan. Sedan blir det orgelmusik i en halvtimme. Eftersom det finns en gräns på 20 personer i kyrkan finns det

ett möjlighet för två olika orgeltillfällen – kl. 12 och kl. 13. Från 12.30 serveras risgrönsgröt, glögg och pepparkakor i parken utanför kyrkan. Till förmån för missionsverksamheten säljs egenstöppta adventsljus och kören Passionärernas nya bok om bullar. Både ljusen och boken kostar 10€, ta med kontanter.

Familjekväll på nätet: måndagar kl. 17.30 via Google Meet. Under kvällen blir det barnsånger, fritt umgänge, samtal kring ett tema och en kort andakt. Länk och mer information hittar du i Facebook-gruppen Johannes barnverksamhet.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla

kyrkan. En halvtimme orgelmusik.

Five O’Clock Christmas Organ: onsdagar kl. 17 i Johanneskyrkan. Kom och njut av en halvtimme orgelmusik med advents- och jultema. Gratis inträde!

Ungdomar & unga vuxna

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord – nytt avsnitt varannan vecka. Följ oss på @typlivetpodden på Instagram för uppdatering om när nya avsnitt släpps. Finns där poddar finns!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster

Hosianna! Välkommen på onli- ne-gudstjänst strömmad direkt från Matteuskyrkan på första advent söndagen 29.11 kl. 10! Kyrkokören medverkar med sång. Varmt välkommen!

Mässa firas online: från Matteuskyrkan live kl. 10 även på andra advent 6.12.

Mässorna från Matteuskyrkan laddas kl. 12 upp på församlingens Youtube-konto. Mera information på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

På självständighetsdagen: 6.12 firas videogudstjänst även från Östersund kyrka kl. 12. Uppvaktning vid hjältegravarna kl. 13. Uppvaktning vid hjältegravarna även vid Vilans kapell på Brändö begravningsplats kl. 13.

Vuxenverksamhet

Efter halv sex: i Matteuskyrkans Ol- avussal torsdagen 26.11 kl. 17.30. Kvällens tema är Gränser i relationer och kvällen leds av familjerådgivarna vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. Separat program för barnen. Ingen anmälan krävs. Välkommen!

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbacksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Gudstjänst och gemenskap

Traditionell gudstjänst: 6.12 och 15.12 kl. 10 i Petruskyrkan. Gudstjänsten streamas, 15 pers. är välkomna på plats.

Streamad Puls-gudstjänst: 6.12 och 15.12 i Petruskyrkan kl. 15.30. Följ med digitalt, ingen gudstjänst på plats.

Petrusmässa på första advent: 29.11 kl. 15 streamad Petrusmässa från Petruskyrkan. P.g.a. det rådande läget är det ingen Petrusmässa på plats. Fira första advent tillsammans med hela församlingen digitalt.

Andakt och bön

Förbön och Tack: Ti 8.12 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Obs! Ny plats. Pekka Reinikainen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Sänds digitalt via Petrus facebook.

Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan.

Rotad i Ordet: 7.12 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln.

GRANKULLA

Julvandring på kyrkans innergård

Under tiden 1.12–6.1: kan du uppleva en stämningsfull julvandring med olika julfönster på Grankulla kyrkas innergård. Välkommen när det passar dig bäst!

Henrik Perret: Krubban, korset och kronan. Kvällen streamas via Petrus facebook.

Evenemang

Petra-frukost: 28.11 kl. 10–12 i Petruskyrkans övre sal. En skön frukost för alla kvinnor! Bli inspirerad av Anne Koivula som delar sina tankar om mod i livet. Hur ser ett modigt liv ut? Mod och Gud – hur hänger de ihop?

Välkommen med online: Du kan följa med i online Puls-gudstjänst sö kl. 15.30 eller vara med i Förbön och Tack förbönsgudstjänsten varannan ti kl. 19, båda via Petrus facebook. Kolla även in Podcasten Petruspodden på Spotify och Podbean.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 29.11. um 11 Uhr: Gottesdienst zum Ersten Advent (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 28.11 kl 18.00: Helgsmålsbön med Leevi Lipponen, orgel

Sö 29.11 kl 11.00: Högmässa med Jan Olov Fors och Pilvi Listo-Tervaportti. Max 20 personer får delta i mässan.

Lö 5.12 kl 18.00: Helgsmålsbön med Santeri Siimes, orgel

Sö 6.12 kl 11.00: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari. Max 20 personer får delta i mässan.

Vår barnverksamhet fungerar tillsvidare på distans via sändningar i facebook-gruppen ”Barn i Olaus Petri”. Nya videon sätts in på tisdagar (babyrytmik), onsdagar (musiklek) och fredagar (musiklek).

Kansliet kan nås må-fre kl 10–12 på numret 050 417 9234 eller olauspetri@evl.fi. Ifall man behöver besöka kansliet så måste man komma överens om det på förhand.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Lö 28.11:

- kl. 10: Första advent-video i Youtube-kanalen Ekenäsnejdens församling och i Facebook.

Sö 29.11: Första advent med Hosianna för alla åldrar. Välkommen till våra nattvardsgudstjänster med barnvänligare liturgi och predikan:

- kl. 10: i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nylund, Aittola, Nygård, kyrkokören och dagklubbarn.

- kl. 10: i Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos, kyrkokören.

- kl. 12: i Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos.

- kl. 12: i Snappertuna kyrka (ej nattv.), Yliportimo, Aittola, Nygård, kyrkokören

On 2.12:

- kl. 12: Julröt med De vackraste jul-sångerna i Ekenäs förs.hem, 4€.

Lö 5.12:

- kl. 17: Unelmien joulu – Somnium Ensembles julkonsert i Ekenäs kyrka.

Musik av Toivo Kuula, Peter Warlock, Edvard Grieg. Dir. Tatu Erkkilä. Fritt inträde, program 10€.

- kl. 18: Änglasång i mörkrets tid i Bromarvs kyrka. Johanna Almark, sång, Folke Gräsbeck, piano. Fritt inträde, program 10€.

Sö 6.12, självständighetsdagen:

- kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nygård.

Uppvaktning med andakt vid hjältegravarna:

- kl. 9: på Ekenäs nya begravningsplats

- kl. 10: vid Tenala kyrka

- kl. 11: vid Bromarvs kyrka

- kl. 12: vid Snappertuna kyrka

Sö 6.12:

- kl. 16: Änglasång i mörkrets tid i Tenala kyrka. Johanna Almark, sång, Henrik Wikström, piano. Fritt inträde, program 10€.

Må 7.12:

- kl. 19: Musikinstitutets virtuella julkonsert från Ekenäs kyrka. Strömmas på Facebook-sidan Musikinstitutet Raseborg.

On 9.12:

- kl. 18: Julkonsert med Flottans musikår i Ekenäs kyrka. Mika Nisula, tenor, Pekka Laurikka, baritonhorn, kapellmästare Petri Junna.

Var vänlig och beakta säkerhetsavstånd, använd handsprit och gärna också munskydd samt stanna hemma vid förkylningssymptom. Se info om de senaste corona-uppdateringarna på vår webb.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 28.11:

- kl. 18.15 **Körernas adventskonsert:** Ingå kyrka. Medv. Adventskören, Gaudete, Taborkören & Guldkanten. Julgransljusen tänds kl 18 på Ingå kyrkas parkering. I kyrkan ryms max 100 personer, publiken förutsätts använda mask.

Sö 29.11:

- kl. 10.00 **Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 30.11:

- kl. 13.15–14.45 **Pysseklubb för barn i åk 1–6:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Ahlfors.

Ons 2.12:

- kl. 14.00 **Missionssyfoereningen:** Prästgården. Björklöf.

To 3.12:

- kl. 11.30–13.00 **Matservering:** 4 €/person, församlingshemmet.

Sköld-Qvarnström.

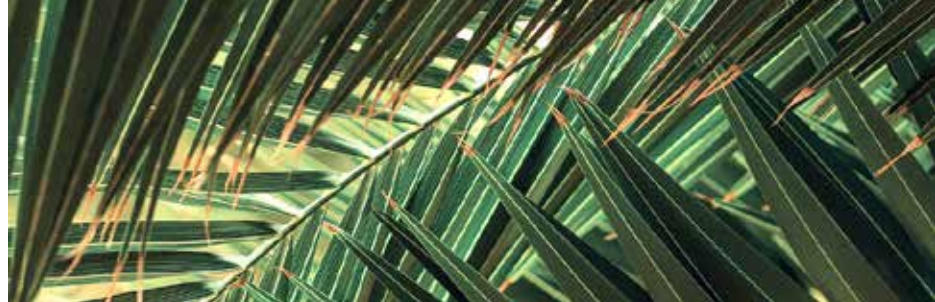
- kl. 13.00–16.00 **Minnesgrupp och stödgrupp för närståendevårdare:** Prästgården. Lindell, Nylands Minneslots/Hanna Strandell.

Sö 6.12:

- kl. 12.00 **Självständighetsdagens tvåspråkiga festgudstjänst:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 7.12:

- kl. 18.30 **Bibelgruppen:** Prästgården. Hellsten.

TAMMERFORS

Hosianna-nonstop

Söndag 29.11 kl. 11–14: Första advents ”Hosianna-nonstop” i Svenska Hemmet. En liten stund med sång, tanke, bön och välsignelse som upprepas varje halvtimme. 4-åringar får en Barnens Bibel. Glöggservering. Kim Rantala, Paula Sirén, Piu Heinämäki, Kaisa Niinimäki

Ons 9.12:

- kl. 14.00 **Församlingsträff – julfest:** Prästgården. Lindell, Hellsten, Gustafsson Burgmann.

To 10.12:

- kl. 18.00 **Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.

OBS! Ingå församlings diakonimottagning är stängd tillsvidare – ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Första advent sö 29.11

-kl. 10: Högmässa i Pojo kyrka, församlingkören medverkar. Raunio, Jormanainen, Westerlund.

-kl. 12: Högmässa i Karis kyrka, Katarina Singers medverkar. Raunio, Tiitu.

Femårsdopdagen uppmärksammas genom utdelning av en egen barnbibel i samband med högmässorna till alla församlingens barn som är döpta år 2015.

Andra advent sö 6.12

- kl. 10: Högmässa i Pojo kyrka. Raunio, Noro.

- kl. 10.30: Tvåspråkig gudstjänst i S:t Olofs kapell. Raunio, Lahtinen, Tiitu. Ingen högmässa i Karis kyrka.

Uppvaktning vid hjältegravarna sö

6.12: kl. 9.30 Pojo kyrka, kl. 11.30 S:t Olofs kapell och kl. 12.30 Svartå kyrka.

Vardagsmässa: to 10.12 kl.18 i S:t Olofs kapell.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Festmässa på första advent,

Marthornas kyrkogångsdag: sö 29.11 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius,

Kvarnström, Ylitalo, Kören Lågan

Öppen diakonimottagning: 1.12 kl. 15.30 i Capella, Ylitalo.

De vackraste julsångerna: lö 5.12 kl. 16 i S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius, Barnkören

Självständighetsdagens tvåspråkiga festgudstjänst: sön 6.12 kl. 10 i S:t Petri kyrka, Miettinen, Cleve, Lilius,

Mieskuoro Lohjan Miehet

Kyrkobroderna: ti 8.12 kl. 16 i församlingshemmet, Cleve.

www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 29.11. kl. 13.00: Första advents högmässa i Lojo S:t Lars kyrka. Efter högmässan äter vi gröt i församlingencentret. Obs! Ingen grötfest i Åsvalla. Kyrktaxi.

Sö 6.12. kl. 11.00: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Virkby kyrka. Efter gudstjänsten kransnaggning vid hjältegravarna. Kyrkkaffe, kyrktaxi.

TUSBY

Sö 29.11. kl 13.00: Första Advents högmässa i Tusby kyrka, Klemetskog Kyrkosångare, kantorn Riina Haapaniemi, pastorn Tiina Eriksson.

Obs! Nya restriktioner kan påverka programmet

Restriktionerna på grund av coronaläget har skärpts i huvudstadsregionen, och Nyland rekommenderas följa samma principer. Bland annat begränsas antalet deltagare till 20 personer vid tillställningar med publik. Detta kan påverka församlingarnas verksamhet. För närmare information kan du ringa din församling eller följa med uppgifterna på respektive församlings hemsida.

SJÄLVSTÄNDIGHETSDAGEN Gudstjänster och uppvaktning

Till församlingarnas självständighetsfirande hör gudstjänster, många tvåspråkiga, och kransnedläggning på hjältegravarna.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 29.11 kl. 10: Gudstjänst Lappträsk kyrka
kl. 13: Första advent för alla åldrar i Lovisa kyrka
kl. 16: Gudstjänst i Strömfors kyrka
Sö 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lovisa kapell
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Pernå kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Strömfors kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Sävträsk kapell
kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lappträsk kyrka.
Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

BORGÅ

Vi bryr oss om varandra. Från och med nu tar vi med oss munskydd och använder dem vid alla evenemang. Gäller inte barnen och verksamhet utomhus med säkerhetsavstånd.
To 26.11 kl. 18: Bibeljakterna återupptas i församlingshemmets stora sal. Erik Vikström presenterar sin bok "Jag Johannes". Uppenbarelsesboken berättad i dag. Förlaget ViBoSa representeras av prosten Boris Salo som presenterar sin nya bok Välsignade samtal. Böckerna kan köpas för 20 € var. Munskydd används och avstånd iakttas.
FR 27.11 KL. 18.30: De vackraste julsångerna, S:t Olofs kapell, Pellinge
SÖ 29.11 KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, 1 advent. Strömmas via länk på www.domkyrkan.fi
MÅ 30. 11 KL. 9.15-11: Familjeträff i Domprostgården. Vi bjuder på saft och kex.
KL. 13: Sjömansmissionen samlas i Café Ankaret
TI 1.12.11 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet
TO 3.12.11 KL. 17: Missionens julfest i Finska församlingshemmets sal, Lundagatan 5. Anmälningar till Sanna Lindström e-post: susanna.lindstrom@evl.fi, tfn 040 528 6577.
FR 4.12 KL. 18: De vackraste julsång-

erna, Svartbäck-Spjutsunds skärgårdsskyrka

FR 4.12 KL. 18: Somnium Ensemble julkonsert "Unelmien joulu" i Domkyrkan, Tatu Erkkilä, dir. Fritt inträde, program 10 euro. somniaumensemble.fi/konsertit. Ca. 100 personer som publik.
SÖ 6.12 KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan på Självständighetsdagen
TI 8.12.11 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet
TI 8.12 KL. 18: De vackraste julsångerna, Svensborg, Vessö
ON 9.12 KL.18: De vackraste julsångerna, utomhus vid Sjötorp, Kråkö
TO 10.12 KL. 17.30: De vackraste julsångerna, Folkets hus, Tolkis.
Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi
På grund av covid-19-epidemin begränsas antalet deltagare under of-fentliga tillställningar till högst 20 personer: viken gäller alla gudstjänster och evenemang. En del av våra gudstjänster och evenemang kommer att strömmas på nätet, du hittar dem på Youtubekanalerna Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo. Följ med informationen på församlingens hemsida.
Vi firar pensionärsjulfest på distans i år: En video publiceras på våra kanaler den 16.12. För att du ska komma i stämning vill vi gärna glädja dig inför den med en liten hälsning från församlingen. Kom och hämta hembakta pepparkakor från Pastorskansliet 7-9.12 kl. 9-12 eller från Söderkulla kyrka 10-11.12 kl. 13-16.
FR 27.11 kl. 15: Bokpresentation i Kyrkoby församlingshem. Emeritusbiskop Erik Vikström presenterar sin nyutkomna bok Jag, Johannes. Uppenbarelsesboken berättad i dag och Boris Salo sin nya bok Välsignade samtal.
FR 27.11 kl. 20: Som en bön. Meditativ andakt med musikalisk improvisation, ljuseffekter, bön och texter i Sibbo kyrka. Medverkande: Niklas Mansner gitarr, Lauri Palin orgel, Patrik Frisk piano, Milja Westerlund textläsning, Johnny

Aspelin ljus och projicering.

Sö 29.11 kl. 13: Festmässa på första advent i Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar. Gudstjänsten strömmas på nätet.
On 2.12 kl. 12: Musikandakt i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Sinikka Stöckell, Patrik Frisk.
FR 4.12 kl. 19: Vålgörenhetskonsert med a capella-gruppen Four By Four i Söderkulla kyrka. Fullbokad. Konserten strömmas på nätet.
Lö 5.12 kl. 13: Missionsbasar i Norra Paipis bykyrka. Ordnas coronasäkert och delvis utomhus om vädret tillåter.
Sö 6.12 kl. 11: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen i Sibbo kyrka. Efter gudstjänsten uppvaktning vid gravarna vid Gamla kyrkan. Busstransport från församlingshemmet till kyrkan kl. 10.30.
Må 7.12 kl. 19: Konsert med sångare från Keravan Mieslaulajat, Järvenpää Mieslaulajat och Runebergskören. Teppo Salakka, dirigent. Fritt inträde, program 10 €.
Ti 8.12. kl. 17.45: Föreläsning för närståendevårdare i församlingshemmet. Tema: Mat som ger kraft. Anmälan till Sara 050-5663691.
To 10.12 kl. 18.00: Kvinnor mitt i livet. Julfest i Nilsasgården. Katja Korpi.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingssdistrikt:

Sö 29.11 kl. 10: Festhögmässa på första advent i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lidén, Lehtonen. Niklas Ekman, trumpet. Glöggservering ute på kyrkbacken efter högmässan.
On 2.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Pargas kyrka, tillsammans med finska församlingen, Nuotio-Niemie, Kopperoinen, Satomaa. Efter gudstjänsten ordnas församlingens traditionella basar med försäljningsstånd utomhus vid församlingshemmet.
On 9.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka.
Nagu kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första advent i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin. Kyrkkaffe i församlingshemmet efter högmässan.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 15: Familjegudstjänst på första advent i Korpo kyrka, Killström, Granlund. Efter gudstjänsten pyssel och pepparkaksbak i församlingshemmet.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första

advent i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Sö 6.12. kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 29.11 kl. 13: Gudstjänst på första advent i Iniö församlingshem, Meriluoto. Efter gudstjänsten grötsservering.
Sö 6.12 kl. 13: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 29.11:

- **kl 12:** Festhögmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Bäck (lit), Danielsson. Kaplansinstallation och välsignelse av medarbetare och nya hjälpledare. Hjälpledare medverkar som gudstjänstgrupp och Sandra Herrmans (trumpet) medverkar. Barnhörna. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.
- **kl 14:** Festgudstjänst för stora och små, Domkyrkan. Koivunen och Björkgren Vikström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. ÅSFs barnkör och dagklubbarn medverkar (dir. Sofia Liljeström). Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.

ti 1.12:

- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.
ons 2.12:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Tage Kurtén "Bikt och förlåtelse". Anmälan 1.12 kl 9-11 per tfn 040-3417460.
to 3.12 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.
lö 5.12 kl 15: Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 1.12 till gunilla.lundkvist@evl.fi.

sö 6.12:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Rolf Steffansson från Finska Missionssällskapet (pred), Liljeström (lit), Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.
ti 8.12:
- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.
ons 9.12:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Anmälan 8.12 kl 9-11 per tel. 040-3417460
kl 18: Bönegruppen, Aurelia.
to 10.12:
- **kl 9.30-12:** Familjecafé, Aurelia.
- **kl 11.30:** Knattekyrka, Aurelia. Björkgren, Danielsson.